

RIKSDAGENS PROTOKOLL

Nr 4

ANDRA KAMMAREN

1970

27—28 januari

Debatter m. m.

Tisdagen den 27 januari

Interpellationer av:	Sid.
herr Holmberg (m) ang. behandlingen av det aviserade förslaget till skattereform	3
herr Wachtmeister (m) ang. kompensation till ungdomsorganisationerna för ökade kostnader på grund av nya taxor för postbefordran av tidningar	4
Meddelande om enkla frågor av:	
herr Häll (s) ang. ansvaret för arbetarskyddsverksamheten på gruvhanteringsens område	9
fru Marklund (vpk) ang. utflyttningen från Norrbotten	9
herr Eriksson i Bäckmora (cp) ang. åtgärder för att förhindra indragning av bussturer i vissa landsortskommuner	9

Onsdagen den 28 januari fm.

Meddelande ang. extra arbetsplenum onsdagen den 4 februari för behandling av frågan om höjd mervärdeskatt på vissa varor, m. m.	9
Svar på frågor av:	
herr Wennerfors (m) ang. politisk verksamhet av svenska SIDA-tjänstemän i u-länder	9
herr Vigelsbo (cp) ang. tillhandahållandet av deklarationsblanketter, m. m.	11
herr Nordstrandh (m) ang. skolöverstyrelsens utredning om användningen av betyg och test vid utbildning och anställning	13
herr Larsson i Borrby (cp) ang. näringslivets kostnader till följd av förbud mot användning av DDT	15
herr Andersson i Storfors (s) ang. tuberkulos bland restaurangpersonal.	17

	Sid.
herr Westberg i Ljusdal (fp) ang. pension till vissa friställda telefonister	18
herr Häll (s) ang. ansvaret för arbetarskyddsverksamheten på gruvhanteringsområdet	21
Interpellation av herr Werner (m) ang. komplettering av 1968 års beredning om stat och kyrka, m. m.	23
Meddelande om enkel fråga av herr Wiklund i Härnösand (s) ang. byggnadsplaneringen av anstalter inom kriminalvårdens norra region	28

Onsdagen den 28 januari em.

Meddelande om enkel fråga av herr Zetterström (s) ang. principerna för val av förläggningssort för atomkraftstation	45
---	----

Samtliga avgjorda ärenden

Onsdagen den 28 januari fm.

<i>Utrikesutskottets</i> utlåtande nr 1, ang. Islands anslutning till EFTA-konventionen, m. m.	23
---	----

Tisdagen den 27 januari

Kl. 14.00

Förhandlingarna vid detta sammanträde leddes av herr andre vice talmannen.

§ 1

Herr andre vice talmannen meddelade, att fru Holmqvist enligt till kammaren inkommet läkarintyg vore sjukskrivnen under tiden den 22 innevarande januari—den 4 nästkommande februari. Fru Holmqvist beviljades ledighet från riksdagsgöromålen under angivna tid.

§ 2

Föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna nr 305—307;

till statsutskottet motionerna nr 308—333;

till bevillningsutskottet motionerna nr 334—336;

till bankoutskottet motionerna nr 337—339;

till lagutskottet motionerna nr 340—352;

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 353;

till jordbruksutskottet motionerna nr 354—356; och

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 357.

§ 3

Interpellation ang. behandlingen av det aviserade förslaget till skattereform

Ordet lämnades på begäran till

Herr HOLMBERG (m), som yttrade:
Herr talman! I höstas redogjorde fi-

nansministern för vissa drag i det förslag till skattereform som han ämnade förelägga 1970 års vårriksdag. Detta förslag skulle bland annat innebära övergång till individuell beskattning av äkta makar, skärpt arvs- och förmögenhetsskatt samt ökad skattebelastning för de medelstora och stora inkomsttagarna. I finansplanen får man ytterligare veta att det s. k. utskyldsavdraget skall slopas och att mervärdeskatten skall höjas med 4 procent.

Beträffande sådana viktiga frågor som utformningen av den nya skatteskalen vid den statliga inkomsttaxeringen, faktisk sambeskattnings av rörelseidkare och lantbrukare, förmögenhetsskattens utformning med hänsyn till de kraftigt höjda taxeringsvärdena m. m. får man i dag ingenting veta.

Skattereformen torde få mycket vittgående konsekvenser för flertalet skattebetalare. Framför allt gäller detta de stora tjänstemannagrupperna, villaägarna, företagarna och lantbrukarna. Det förefaller med hänsyn till detta naturligt att det förslag till omläggning av stora delar av vårt skattesystem som upprättats inom finansdepartementet tillställs berörda organisationer för yttrande innan propositionen överlämnas till riksdagen. Av finansplanen synes man emellertid kunna draga den slutsatsen, att något sådant remissförfarande icke är avsett. Inte heller under remissdebatten gav finansministern klart besked om varför de kommande skatteförslagen icke blivit eller kommer att bli föremål för remiss till berörda parter.

Aberopande det anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för finansdepartementet få framställa följande fråga:

Vill herr statsrådet lämna kammaren

Interpellation ang. kompensation till ungdomsorganisationerna för ökade kostnader på grund av nya taxor för postbefordran av tidningar

upplysning om skälen till att det aviserade förslaget till skattereform icke kommer att av Kungl. Maj:t remitteras till myndigheter och organisationer?

Denna anhållan bordlades.

§ 4

Interpellation ang. kompensation till ungdomsorganisationerna för ökade kostnader på grund av nya taxor för postbefordran av tidningar

Ordet lämnades på begäran till

Herr WACHTMEISTER (m), som yttrade:

Herr talman! Den taxehöjning för postbefordran av tidningar, som trädde i kraft vid årsskiftet, kommer att hårt drabba våra ungdomsorganisationer, vilkas sammanlagt 33 tidskrifter kommer att belastas med en portohöjning om i det närmaste 200 000 kronor, beräknad efter oförändrad upplaga.

Då tidskrifterna till stor del går ut till ungdom, som ännu icke fått egna inkomster, kan organisationerna ej kompensera portoökningen genom prishöjning, så mycket mindre som även framställningskostnaderna befinner sig i oavbrutet stigande. Följden kommer att i stället bli minskat antal nummer per år.

Det måste vara beklagligt att just nu, när ungdomsarbetet mer än någonsin behöver aktiveras, försvåra kommunikationerna mellan organisationernas ledning och medlemmar och även i viss mån tvinga dem att skära ned sin verksamhet.

Jag får därför hemställa om andra kammarens tillstånd att till statsrådet fru Odhnoff få rikta följande fråga:

Vilka åtgärder avser statsrådet vidtaga för att kompensera ungdomsorganisationerna för de ökade kostnader, som de nya taxorna för postbefordran av tidningar medfört?

Denna anhållan bordlades.

§ 5

Herr ANDRE VICE TALMANNEN yttrade:

Jag hemställer att kammaren nu måste besluta att ajournera sina förhandlingar till kl. 14.30 för att bereda utrikesutskottet tillfälle att sammanträda. Utskottet kommer därvid att fatta beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Islands anslutning till EFTA-konventionen, m. m. Utlåtande i ärendet kommer att föreligga till bordläggning då kamrarna återupptar sina förhandlingar efter ajourneringen. Avsikten är att ärendet skall avgöras efter endast en bordläggning och att utlåtandet sålunda skall slutbehandlas vid morgondagens sammanträde som tar sin början kl. 10.00.

Denna hemställan bifölles. Kammarens förhandlingar ajournerades kl. 14.02.

§ 6

Då förhandlingarna kl. 14.30 återupptogs anmäldes till bordläggning utrikesutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Islands anslutning till EFTA-konventionen, m. m.

§ 7

Tillkännagavs, att följande Kungl. Maj:ts propositioner överlämnats till kammaren:

nr 14, med förslag till lag om upplösning av Gotlands läns landstingskommun, m. m.,

nr 15, med förslag till ändring i tryckfrihetsförordningen, och

nr 16, med förslag till lag om ändring i förordningen (1961:309) om bekämpande av salmonellainfektion hos djur m. m.

Dessa propositioner bordlades.

§ 8

Anmäldes följande motioner:

nr 358, av herr *Ahlmark m. fl.*, om uttalande angående antisemitismen i Sovjetunionen och Östeuropa,

nr 359, av herr *Enarsson*, om revision av konventionen med Norge angående en neutral zon m. m.,

nr 360, av herr *Hermansson m. fl.*, om upprättande av diplomatiska förbindelser med Demokratiska folkrepubliken Korea,

nr 361, av herr *Ahlmark*, om liberalisering av reglerna för trådöverföring av TV- och radioprogram,

nr 362, av herr *Bengtsson* i Landskrona *m. fl.*, om försöksverksamhet med företagsdemokrati inom den kommunala sektorn,

nr 363, av herrar *Eliasson* i Sundborn och *Wahlund*, angående utlandssvenskarnas rösträtt,

nr 364, av herr *Martinsson*, angående utlandssvenskarnas rösträtt,

nr 365, av herr *Åkerlind m. fl.*, om förbud mot kollektiv anslutning till politiskt parti,

nr 366, av herr *Hermansson m. fl.*, angående det humanitära biståndet till Vietnam,

nr 367, av herr *Holmberg m. fl.*, om en parlamentarisk försvarsutredning,

nr 368, av herr *Krönmark*, angående personalvården under repetitionstjänstgöring,

nr 369, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Hedin*, om ökade möjligheter till avsättning av svensk fisk m. m. inom ramen för det internationella livsmedelsprogrammet,

nr 370, av herr *Oskarson m. fl.*, angående det humanitära biståndet till Vietnam,

nr 371, av herr *Regnéll m. fl.*, om forskning i tillämpad biologi,

nr 372, av herr *Åkerlind*, angående det humanitära biståndet till Vietnam,

nr 373, av herrar *Ahlmark* och *Ullsten*, i anledning av Kungl. Maj:ts fram-

ställning om anslag till Latinamerikainstitutet i Stockholm,

nr 374, av fru *Anér*, om ökat stöd åt massmedieforskningen,

nr 375, av herr *Björck* i Nässjö, om obligatorisk trafiksäkerhetsundervisning i grundskolan,

nr 376, av fru *Fränkel m. fl.*, om statsbidrag till Kvinnohistoriskt Arkiv i Göteborg,

nr 377, av herrar *Hedin* och *Nordstrandh*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hälso- och sjukvård för studerande,

nr 378, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, om sänkt åldersgräns för deltagande i statsbidragsberättigad studiecirkel,

nr 379, av fru *Marklund m. fl.*, om åtgärder till stöd åt skogslänen,

nr 380, av herr *Nordstrandh*, om en särskild studiemedelsnämnd för icke svenska medborgare,

nr 381, av herrar *Nordstrandh* och *Regnéll*, om inrättande av en professor i socialrätt vid Lunds universitet,

nr 382, av herr *Nordstrandh m. fl.*, angående utbyggnaden av den humanistiska fakulteten vid universitetet i Umeå, m. m.,

nr 383, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om statsbidrag till Religionssociologiska institutet i Stockholm,

nr 384, av herr *Sjönell*, angående företagarutbildningen,

nr 385, av herr *Strömberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.,

nr 386, av herrar *Tobé* och *Jönsson* i Ingemarsgården, om forskning och information beträffande lavinfaror,

nr 387, av herr *Börjesson* i Falköping, om en kampanj för bättre förebyggande hälsovård,

nr 388, av fru *Fränkel*, om ökad social rådgivning,

nr 389, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, angående arbetsmarknadspolitiken,

nr 390, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, om ett hälso- och sjukvårdspolitiskt program, m. m.,

nr 391, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, angående kriminalvårdens utformning, m. m.,

nr 392, av herrar *Gustavsson* i Alvesta och *Andersson* i Knäred, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Ungdomsvårdsskolorna: Vård utom skola,

nr 393, av herrar *Hedlund* och *Gustafson* i Göteborg, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag på tilläggsstat till Statens hantverks- och industrilånefond,

nr 394, av herrar *Hedlund* och *Gustafson* i Göteborg, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens hantverks- och industrilånefond,

nr 395, av herr *Hedlund m. fl.*, angående bostadspolitiken,

nr 396, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av det allmänna barnbidraget,

nr 397, av herr *Hermansson m. fl.*, angående pensionstillskotten,

nr 398, av herr *Krönmark m. fl.*, om översyn av lantmäteritaxorna, m. m.,

nr 399, av herr *Lundberg*, om inrättande av en professur i barnkirurgi vid Uppsala universitet och en professur i plastikkirurgi vid Göteborgs universitet,

nr 400, av herr *Åkerlind*, angående statsbidragen till kommunala familjedaghem,

nr 401, av herr *Holmberg m. fl.*, om ett fristående, reklamfinansierat TV-företag, m. m.,

nr 402, av herr *Persson* i Heden, angående vägbyggandet i Älvsborgs län,

nr 403, av herr *Petersson* i Gäddvik *m. fl.*, om bättre järnvägsförbindelser mellan övre Norrland och Mellansverige,

nr 404, av herr *Björck* i Nässjö, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet,

nr 405, av herr *Björck* i Nässjö, i an-

ledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens ungdomsråd,

nr 406, av herrar *Hedlund* och *Gustafson* i Göteborg, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Främjande av utrikeshandeln m. m.,

nr 407, av fru *Kristensson*, om en förbättrad statlig personalpolitik,

nr 408, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om försäljning till enskilda av aktier i LKAB,

nr 409, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om försäljning till enskilda av aktier i statliga företag,

nr 410, av herr *Ohlin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete,

nr 411, av herr *Petersson* i Gäddvik, angående löneklassplaceringen för vissa poliser,

nr 412, av herrar *Westberg* i Ljusdal och *Nelander*, om avveckling av dyrtorsgrupperingen,

nr 413, av herrar *Bengtsson* i Landskrona och *Björck* i Påarp, om effektivisering av uppbördskontrollen,

nr 414, av herr *Björck* i Nässjö, om stimulerande av det enskilda sparandet,

nr 415, av herr *Eliasson* i Moholm *m. fl.*, om befrielse från fordonsskatt för vissa traktorer,

nr 416, av herrar *Hedin* och *Krönmark*, angående beskattningen av likvid för stormfälld skog,

nr 417, av herr *Hermansson m. fl.*, angående rätten till avdrag vid beskattningen för reklamutgifter,

nr 418, av herr *Hermansson m. fl.*, om en skärpt företagsbeskattning, m. m.,

nr 419, av herr *Holmberg m. fl.*, om skattelättnader för vissa miljövärdande åtgärder,

nr 420, av herr *Lindahl*, om rätt för idrottsorganisationer till resultatutjämning vid beskattningen,

nr 421, av herrar *Nilsson* i Agnäs och *Petersson* i Gäddvik, om ökad möj-

lighet till avskrivning för industribyggnad inom stödområde,

nr 422, av herr *Regnéll*, om avdrag vid inkomstbeskattningen för s. k. garantiskuld,

nr 423, av herrar *Burenstam Linder* och *Magnusson* i Borås, om särskilt kansli åt riksdagens representanter vid bolagsstämma med Statsföretag AB,

nr 424, av herrar *Enarsson* och *Oskarson*, om särskilda obligationslån för bostadsfinansiering,

nr 425, av herr *Hedlund m. fl.*, om ett handlingsprogram för aktiv näringspolitik,

nr 426, av herr *Hedlund m. fl.*, angående regionalpolitiken,

nr 427, av herrar *Hugosson* och *Carlstein*, om vidgat samarbete mellan näringsliv och samhälle för undvikande av företagsnedläggningar,

nr 428, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, angående den s. k. skattemotvarigheten för Postbanken,

nr 429, av fru *Marklund m. fl.*, om åtgärder till stöd åt skogslänen,

nr 430, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om anslag för biträde åt riksdagens ledamöter med översättningsarbete,

nr 431, av fru *Ryding m. fl.*, om förstatligande av elproduktionen samt bensin- och oljehandeln,

nr 432, av herr *Sjönell*, om långfristiga lån till nyetablerade företag,

nr 433, av herr *Sjönell*, om ökad statlig upphandling från mindre och medelstora företag,

nr 434, av herr *Sjönell*, om möjlighet för företag att avsätta vinstmedel till personalfonder,

nr 435, av herr *Sundkvist m. fl.*, om åtgärder för att hejda storstädernas expansion,

nr 436, av herr *Börjesson* i Falköping *m. fl.*, om effektivisering av rättsvården,

nr 437, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*, om översyn av steriliseringslagen,

nr 438, av herr *Hedlund m. fl.*, om

åtgärder för att stärka det administrativa rättsskyddet,

nr 439, av fru *Kristensson*, om förbättrad rättshjälp,

nr 440, av fru *Kristensson*, om en översyn av strafflagstiftningen,

nr 441, av fru *Kristensson* och herr *Oskarson*, om förkortning av väntetiden vid rättspsykiatrisk undersökning,

nr 442, av fru *Kristensson* och fru *Nettelbrandt*, om strikt skadeståndsansvar vid sjukvård m. m.,

nr 443, av herrar *Oskarson* och *Krönmark*, angående tullpersonalens tillsyns- och övervakningsavgifter,

nr 444, av herr *Börjesson* i Falköping *m. fl.*, om ersättning från den allmänna försäkringen åt frånskild kvinna i vissa fall,

nr 445, av herr *Carlshamre* och fröken *Wetterström*, om komplettering av pensionstillskotten till folkpensionen,

nr 446, av herr *Grebäck m. fl.*, om åtgärder till förebyggande av genetiska skador,

nr 447, av herr *Gustafsson* i Stenkyrka *m. fl.*, om översyn av reglerna för änkepension,

nr 448, av herr *Hedlund m. fl.*, om undantag för äldre arbetskraft från avgift till tilläggspensioneringen,

nr 449, av herr *Hermansson m. fl.*, om ett bättre arbetarskydd,

nr 450, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av det allmänna barnbidraget,

nr 451, av herr *Hermansson m. fl.*, angående pensionstillskotten,

nr 452, av fru *Kristensson* och fröken *Ljungberg*, om frivillig sjukpenningförsäkring för förvärvsarbetande ålderspensionär,

nr 453, av herr *Lindberg m. fl.*, angående skadeverkningarna av vissa buskbekämpningsmedel,

nr 454, av herr *Olsson* i Timrå *m. fl.*, om förkortning av arbetstiden vid kontinuerlig drift,

nr 455, av herrar *Oskarson* och *Thylén*, om ersättning för skada vid olycksfall inom hemvärdet m. m.,

nr 456, av herr *Oskarson m. fl.*, om höjning av vissa äldre livräntor,

nr 457, av herr *Romanus*, angående utbetalningen av förlängt barnbidrag och studiebidrag,

nr 458, av herr *Åkerlind* och fröken *Wetterström*, om rätt till sjukpenning vid fall då anmälan om sjukdom ej skett,

nr 459, av herr *Holmberg m. fl.*, angående miljövärdan,

nr 460, av herr *Sjönell*, angående handelen med begagnade bilar, m. m.,

nr 461, av herr *Strömberg m. fl.*, angående miljövärdan,

nr 462, av herr *Tobé*, angående fullföljd av talan i fastighetsbildningsmål,

nr 463, av herr *Wachtmeister*, om ändring av bestämmelserna om införsel av djur,

nr 464, av herr *Börjesson* i Falköping och fru *Anér*, om förstärkning av den resistensbiologiska verksamheten vid statens växtskyddsanstalt,

nr 465, av herrar *Hedin* och *Nilsson* i Bästekille, om ersättning till fiskare för inkomstbortfall på grund av kvicksilverförorening,

nr 466, av herr *Holmberg m. fl.*, angående miljövärdan,

nr 467, av herr *Holmberg m. fl.*, angående jordbrukspolitik,

nr 468, av herr *Jonasson m. fl.*, om statsbidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom jordbruket och trädgårdsnärningen,

nr 469, av herr *Persson* i Heden *m. fl.*, om en översyn av det obligatoriska skördeskadeskyddet, m. m.,

nr 470, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, om ökat stöd åt jordbruket i norra Sverige,

nr 471, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, angående skogsbrukets lönsamhet,

nr 472, av fru *Sundberg*, om förstärkning av den resistensbiologiska verksamheten vid statens växtskyddsanstalt,

nr 473, av fru *Sundberg m. fl.*, om en

laboratoriepaviljong vid växtskyddsanstaltens filial i Stora Råby,

nr 474, av fru *Sundberg m. fl.*, om undervisning i miljövärd vid skogs- och lantbruksskolorna,

nr 475, av herrar *Ahlmark* och *Romanus*, om offentliga utfrågningar i statliga utredningar,

nr 476, av herrar *Bengtsson* i Landskrona och *Björk* i Påarp, om samordning av den civila och militära sjukvårdsutbildningen,

nr 477, av herr *Börjesson* i Falköping, om sammanträdesersättning till suppleant i statligt länsorgan,

nr 478, av fru *Frænkel m. fl.*, om inrättande av en vårdombudsmannainstitution,

nr 479, av herrar *Grebäck* och *Sjönell*, om en samordnad forskning angående tätorternas trafikproblem,

nr 480, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, om ett miljövärdprogram,

nr 481, av herr *Hedlund m. fl.*, angående sysselsättningsmöjligheterna för äldre arbetskraft,

nr 482, av herr *Nilsson* i Agnäs, om bevarande av fåbodkulturen, samt

nr 483, av fru *Ryding m. fl.*, angående företagets hälsovård.

Dessa motioner bordlades.

§ 9

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökan:

Till Riksdagens andra kammare

Undertecknad anhåller härmed om befrielse från riksdagsgöromålen under tiden 27 januari 1970—17 februari 1970 för fullgörande av offentligt uppdrag utomlands.

Stockholm den 23 januari 1970

Bo Martinsson

Kammaren biföll denna ansökan.

§ 10

Meddelande om enkla frågor

Meddelades, att herr talmannen tillställts tre enkla frågor, nämligen av:

herr *Häll* (s), till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet angående ansvaret för arbetarskyddsverksamheten på gruvhangerings område,

fru *Marklund* (vpk), till herr statsrådet och chefen för inrikesdepartementet angående utflyttningen från Norrbotten, och

herr *Eriksson* i Bäckmora (cp), till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet angående åtgärder för att förhindra indragning av bussturer i vissa landsortskommuner.

§ 11

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 14.32.

In fidem
Sune K. Johansson

Onsdagen den 28 januari

Kl. 10.00

§ 1

Justerades protokollet för den 20 in-nevarande januari.

§ 2

Meddelande ang. extra arbetsplenium onsdagen den 4 februari för behandling av frågan om höjd mervärdeskatt på vissa varor, m. m.

Herr TALMANNEN yttrade:

Enligt föreliggande planer kommer bevillningsutskottets betänkanden i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 7 om höjd mervärdeskatt på vissa varor, nr 8 om höjning av tobaksskatten och nr 9 om ändring i uppbördsförordningen att föreligga till bordläggning tisdagen den 3 februari, då sammanträdet börjar kl. 16.00. Avsikten är att dessa ärenden skall avgöras efter endast en bordläggning och att betänkandena skall slutbehandlas vid det arbetsplenium som utöver den preliminära tidplanen anordnas onsdagen den 4 februari kl. 10.00.

§ 3

Svar på fråga ang. politisk verksamhet av svenska SIDA-tjänstemän i u-länder

Ordet lämnades på begäran till

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena NILSSON, som yttrade:

Herr talman! Herr Wennerfors har frågat på vilket sätt jag anser att svenska SIDA-tjänstemän skall verka politiskt i u-länder. På det kan helt kort svaras att de över huvud taget inte skall verka politiskt i anställningsländerna. Ofta är de anställda i u-landets egen förvaltning, och då är de självklart lojala tjänstemän i denna. I de fall de är i svensk tjänst har de att fullgöra sina kontraktsenliga skyldigheter utan att blanda sig i respektive u-lands politik.

Däremot är våra biståndsinsatser i en del fall av sådan karaktär att de på längre sikt kan få konsekvenser för den politiska utvecklingen i mottagarlandet. Jag tänker då främst på vår

Svar på fråga ang. politisk verksamhet av svenska SIDA-tjänstemän i u-länder

medverkan inom undervisningsområdet. I länder med hög procent analfabetism bevaras lätt en föråldrad samhällsordning. Om våra insatser bidrar till att öka folkbildningen innebär det att vi också bidrar till att öka människornas medvetenhet och deras förmåga att aktivt engagera sig i sitt eget lands utveckling. Detta kan förväntas verka i riktning mot ökat folkligt inflytande och demokratisering.

På detta sätt kan vårt bistånd komma att verka politiskt i u-länder.

Vidare anförde:

Herr WENNERFORS (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka utrikesministern för svaret.

Skälet till att jag framställde min fråga var att jag tagit del av en intervju med SIDA-chefen, där han hade tillfrågats: »Skulle inte du som socialdemokrat önska att Sida kunde verka mer politiskt i förtryckta u-länder?» På detta svarade han: »Jag tycker vi gör det. Det ingår i vår personalutbildning, vi erbjuder alla som reser ut i vår tjänst kurser i t. ex. tekniken att påverka attityder.»

Först och främst har man anledning undra litet över frågans formulering: »Skulle inte du som socialdemokrat». Vad har nu det med saken att skaffa?

Vidare gör de tre sista orden i frågan att man blir litet förbryllad, nämligen »i förtryckta u-länder». Uttryckssättet medför att man hajar till. Man undrar sedan vid läsningen av intervju svaret om det kan röra sig om ett olycksfall i arbetet — eller är det fråga om att flytta fram positionerna? Jag tyckte att det fanns anledning framställa en fråga här om till utrikesministern, inte minst med tanke på att det i tidigare broschyrer om vårt utvecklingsarbete så klart har sagts att Sverige äger moralisk plikt att delta i det utvecklingsarbete som syftar till att höja de fattiga folkens levnadsnivå och bidra till social och ekonomisk

utjämning samt även med hänsyn till tidigare uttalanden som gjorts av utrikesministern själv och till vad som uttalas i SIDA:s senaste petita.

Det är därför mycket tillfredsställande att jag i dag återigen får ett så bestämt svar från utrikesministern, innebärande att han helt tar avstånd från att vi skulle utöva politisk påverkan i u-länder. Självfallet kan man ha olika uppfattningar om vad som egentligen avses med politisk påverkan, men av utrikesministerns svar framgår att det inte finns några skäl till tvekan på denna punkt.

Också det andra stycket i svaret är klagörande. Jag instämmer i svarets utformning. När människors utbildningsnivå höjs, får de helt andra möjligheter att ta ställning till dessa förhållanden.

Jag ber än en gång att få tacka för svaret på min fråga.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena NILSSON:

Herr talman! Jag kan instämma i herr Wennerfors' uppfattning att frågan var underligt formulerad, men det skall rimligtvis inte Ernst Michanek ansvara för. Det är väl inte han utan det är tidningsmannen som framställt frågan. Jag skall medge att man ofta kan få underligt formulerade frågor från tidningshåll, men det kan ju inte den tillfrågade anklagas för.

I svaret på frågan sade Ernst Michanek att det i personalutbildningen ingår kurser som har som syfte att påverka attityden. Det är i och för sig inte heller märkligt. För det första gäller det ju att i respektive land försöka skapa förståelse för det arbete som bedrivs av SIDA-tjänstemännen. För det andra kan också en riktig attityd ha en uppfostrande inverkan i ett u-land. I ett feodalsamhälle har man ofta inte riktigt samma på jämlikhetens idé grundade inställning till hur människor skall umgås sinsemellan som vi har här i

Svar på fråga ang. tillhandahållandet av deklarationsblanketter, m. m.

Sverige. Jag kan därför mycket väl förstå att attityderna denna väg kan påverka i en ur mänsklig synpunkt fördelaktig riktning.

Det är väl vidare så, såsom jag sade i mitt svar, att det förhållandet att människorna blir läskunniga och får större möjligheter att tänka på längre sikt kommer att påverka den politiska utvecklingen. Om Ernst Michanek hyser en sådan uppfattning, delar han den med mig och jag skulle tro också med de flesta andra ledamöter av riksdagen.

Slutligen vill jag påpeka att en medverkan från vårt håll i jordbruksprojekt, som syftar till att skapa självägande bönder, också kommer att bidra till att ändra människors tankebanor så att de inte längre blir benägna att acceptera det gamla feodalsamhället. Så skedde även här i Sverige när bönderna blev självägande och vände sig mot de gamla feodalherrarna. Om en medverkan från vårt håll i dylika projekt kan leda till en sådan utveckling, står det också i överensstämmelse med våra allmänna önskemål.

Herr WENNERFORS (m):

Herr talman! Jag hoppas att inte mitt förra inlägg kunde tolkas så att jag skulle ha beskyllt herr Michanek för frågans formulering — det var verkligen inte min avsikt — utan formuleringen får naturligtvis stå för tidningens räkning. Man skulle emellertid kunna tänka sig att den som blir intervjuad påpekar att frågans utformning inte är den lämpligaste. Det finns ändå en viss risk för oss alla att råka ut för fällor, när vi blir utsatta för frågor av journalister och även av andra. Därför tycker jag att vederbörande kunde ha försökt påverka frågans utformning, om det nu funnits några möjligheter därtill; jag vet inte riktigt hur dessa intervjuer genomförs.

I fråga om attityderna i övrigt instämmer jag i vad utrikesministern anfört i andra stycket av svaret. Jag kan

bara lägga till att när det gäller att påverka människorna i u-länderna beträffande skillnader mellan könen, så är jag helt med, liksom när det gäller att utjämna skillnader mellan yrkesgrupper. Det finns alltså en mängd sådana här områden där vi självfallet kan vara till viss nytta.

Vad beträffar det senaste exemplet om jordbruksprojektet, som utrikesministern anförde, så är man väl där ändå ute i gränstrakterna. Man måste alltså tillhålla tjänstemännen att vara synnerligen försiktiga — något som över huvud taget gäller för denna verksamhet.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 4

Svar på fråga ang. tillhandahållandet av deklarationsblanketter, m. m.

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet STRÄNG, som yttrade:

Herr talman! Herr Vigelsbo har frågat mig hur snart deklarationsblankett 4 a kan finnas tillgänglig och hur snart kungörelser angående naturaförmånernas värde och värdet av bostadsförmån, som skall ligga till grund för årets inkomstdeklarationer, kan föreligga.

Jag har inhämtat att leveranserna från tryckerierna av deklarationsblankett 4 a avslutades den 9 januari för mellersta och norra Sverige och en vecka senare för landet i övrigt. Deklarationsblanketten torde således sedan en tid finnas tillgänglig för deklaramterna.

När det gäller länskungörelserna med prövningsnämndernas anvisningar i avseende på naturaförmåner hade det stora flertalet utkommit redan då herr Vigelsbo ställde frågan. Även de återstående kungörelserna finns numera tillgängliga för allmänheten.

Vidare anförde:

Svar på fråga ang. tillhandahållandet av deklarationsblanketter, m. m.

Herr VIGELSBO (cp):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för svaret.

Svarets sista avsnitt är i varje fall felaktigt, såvitt jag förstår, ty dessa kungörelser kom till Sala i måndags. När jag lämnade in frågan i förra veckan fanns kungörelserna alltså inte tillgängliga.

Men det gäller nu främst deklarationsblankett 4 a, den s. k. jordbruksbilagan. Utan tillgång till denna blankett kan man ju inte färdigställa huvuddeklarationen. Jag har i dag på morgonen varit i förbindelse med mitt närmaste deklarationskontor i Sala, och där meddelade man att blankett 4 a ännu ej syntts till. Den finns inte i Sala, den finns inte i Västerås och den finns inte i Köping. Blankettförseningen innebär att stora travar deklarationsansökningar nu hopas på Lantbruksförbundets driftbyråavdelningar ute i landet.

Det är att märka att inte mindre än 95 procent av jordbrukarna alltför deklarerar enligt kontantprincipen. Övriga — alltså 5 procent — deklarerar enligt bokföringsmässiga regler, men av dessa är det 2 procent som har brutet räkenskapsår och följaktligen också skall lämna sina deklARATIONER senast den 15 februari. Detta innebär att anhopningen av deklARATIONER på driftbyråkontoren blir mycket stor. Får man dessutom inte blanketterna i god tid blir besvärligheterna ännu större.

Nu har det dock meddelats att uppskov kan ges med avlämnandet av deklARATIONER. Detta föranleder mig att — mot bakgrund av att Lantbruksförbundets driftkontor i min hemort redan nu är på det klara med att man måste begära uppskov med åtminstone 200 deklARATIONER — ställa ytterligare en fråga: Kan ansökan om det uppskov som här ställts i utsikt göras kollektivt från driftbyråkontoret eller skall varje enskild deklARANT göra framställning om uppskov?

Detta är en sak som man här är myc-

ket intresserad av att få klarlagd för att inte behöva råka ut för de numera föreskrivna böterna för försenad deklARATION.

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet STRÄNG:

Herr talman! Om herr Vigelsbo hade lyssnat till den sista delen av mitt svar, hade han inte behövt beskylla mig för felaktig redovisning. Jag säger nämligen där: »När det gäller länskungörelserna med prövningsnämndernas anvisningar i avseende på naturaförmåner hade det stora flertalet utkommit då herr Vigelsbo ställde frågan. Även de återstående kungörelserna finns numera tillgängliga för allmänheten.»

Herr Vigelsbo konstaterade att även han fått denna kungörelse i måndags. Det är sålunda inte fråga om något fel i min redovisning, och jag kan därför inte hitta något motsatsförhållande därvidlag.

På den fråga herr Vigelsbo här senast ställde ber jag att få svara med reservation, men jag föreställer mig att det kan bli nödvändigt att göra individuella framställningar. Jag kan inte på rak arm säga om författningen medger en kollektiv framställning; jag är litet osäker beträffande detta. Jag måste bekänna att när jag svarar på herr Vigelsbos fråga gör jag det icke på grundval av någon specialstudie i Sala och herr Vigelsbos hemtrakt utan jag formulerar svaret mera generellt. Därför har kanske svaret blivit litet bristfälligt just när det gäller herr Vigelsbos rent personliga intressen i detta sammanhang.

Herr VIGELSBO (cp):

Herr talman! Jag ber om ursäkt för att jag inte såg att i svaret även stod ordet »flertalet». Men vi i mina trakter tillhör dem som inte hade fått anvisningarna och följaktligen var min fråga inte omotiverad.

Sedan måste jag säga att det förvånar

Svar på fråga ang. skolöverstyrelsens utredning om användningen av betyg och test vid utbildning och anställning

mig, om man måste lämna individuella ansökningar om anstånd. Det finns jordbrukare som avlämnade sitt deklara-tions- och räkenskapsmaterial till drift-byråavdelningen redan i början på ja-nuari månad och som kanske ändå får påpekande om att de inte i behörig tid deklarerat, detta just på grund av att deklara-tionsblanketterna inte har funnits tillgängliga. Hur skulle det vara om man lät tryckningsuppdraget åter-gå till Norstedt & Söner, så att man kunde få blanketterna i tid? Man bor-de ha dem tillgängliga redan vid års-skiftet så att de kunde komma in till taxeringsmyndigheterna vid behörig tidpunkt.

Finansministern har inte lämnat nå-got definitivt besked på denna punkt, men jag skulle vilja hemställa till ho-nom att han gör vad han kan för att en kollektiv framställning skall kunna godkännas från dem, vilka på grund av blankettbrist inte kunnat avge sina deklara-tioner. Generaldirektör Hörjels ämbetsverk skall väl ändå inte tjäna på detta slarv. Det är väl inte riktigt att behöva betala porto för insändande av enskilda framställningar i denna frå-ga.

Jag ber att få tacka finansministern för svaret.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 5

Svar på fråga ang. skolöverstyrelsens utredning om användningen av betyg och test vid utbildning och anställning

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för utbildningsdepartementet, herr statsrådet CARLSSON, som ytt-rade: *

Herr talman! Herr Nordstrandh har frågat mig om jag anser att det är till-räckligt att en arbetsgrupp inom skol-

överstyrelsen ensam utreder den vikti-ga samhällsfråga som användningen av betyg och test vid utbildning och an-ställning utgör.

Nej. Det är skolöverstyrelsen som ut-för utredningen och svarar för ställ-ningstaganden. Den arbetsgrupp, som skolöverstyrelsen tillsatt, utför ett för-beredande arbete.

Till arbetsgruppen har knutits en referensgrupp med representanter för bl. a. lärare, föräldrar, elever och ar-betsmarknadens parter. Enligt vad jag erfarit kommer resultaten av kartlägg-ningen och olika preliminära förslag att redovisas offentligt efter hand för att ge full insyn och stimulera debat-ten.

Vidare anförde:

Herr NORDSTRANDH (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka ut-bildningsministern för svaret. För en gångs skull kan jag säga att jag inte är helt missnöjd med det; å andra sidan är jag inte heller helt belåten. Vad jag finner positivt är den senare delen av svaret, där statsrådet talar om att de slutsatser som dras av arbetsgruppen inom skolöverstyrelsen skall redovisas offentligt. Därmed ges ju viss insyn i det hela och debatt stimuleras. Detta anser jag i och för sig vara utmärkt. Emellertid är det ändå skolöverstyre-lsens material — vilket det nu kan bli — med åtföljande debatt, som till slut blir grundval för det slutgiltiga ställ-ningstagandet, vare sig Kungl. Maj:t be-slutar i frågan eller på dessa grundval-ar eventuellt går till riksdagen med den.

Motiveringen för min enkla fråga har varit, att jag menar att betygsfrågan är så viktig och har så vittgående sam-hälls- och samlevnadsaspekter, att en utredning — även om den, som stats-rådet säger, endast är förberedande — inte bör ligga inom blott ett ämbets-

Svar på fråga ang. skolöverstyrelsens utredning om användningen av betyg och test vid utbildning och anställning

verk. Det hade kanske varit mera naturligt om det bara gällt ett tekniskt spörsmål, men detta är mer än ett sådant. Dessutom går, som utbildningsministern mycket väl vet, användningen av betyg — absoluta, relativa eller målrelaterade — långt utanför skolan och inträdet till spärrade universitets- och högskolelinjer. Man lämnar den postgymnasiala utbildningen med betyg, och man har hittills t. o. m. disputerat för doktorsgraden med ty åtföljande, ibland nästan livsavgörande betyg. Vid anställning betyder betyg mycket, och de är kanske avgörande också vid byte av anställning. I statsverkspropositionen bil. 10 s. 158 har ju utbildningsministern, låt vara mycket kortfattat, varit inne på betygens betydelse på arbetsmarknaden.

Betygs-, bedömnings- eller utvärderingsfrågan — vad man nu skall kalla den för att framställa den i hela dess omfattning — är alltså någonting vida mer än en SÖ-sak, även på relativt förberedande stadium. De olika leden hänger samman i betygsrollen: grundskola, gymnasium, universitet och högskola, anställning och byte av anställning. Enligt min uppfattning vore det inte oriktigt att bredvid skolöverstyrelsens betygsutredning tillsätta en övergripande parlamentarisk sådan med syfte att ta itu med problemet i hela dess vidd. I den bör inte saknas representanter för de politiskt samhälleliga bedömningarna.

Chefen för utbildningsdepartementet, herr statsrådet **CARLSSON**:

Herr talman! Efter att tidigare med mina svar ha väckt missnöje hos herr Nordstrandh har jag nu nått ett steg längre: jag fick betyget att han »inte är helt missnöjd». Jag har alltså gjort ett framsteg på herr Nordstrandhs tregradiga skala, och det får jag väl i och för sig vara tacksam för. Emellertid

kan det också visa att det finns behov av en översyn av betygssystemet. Innan jag når längre tillämpar vi kanske andra principer.

Vad skolöverstyrelsen beträffar vill jag peka på att den i sig själv har en allsidig sammansättning. Jag vill hävda att det är naturligt att ett uppdrag av denna karaktär överlämnas till skolöverstyrelsen. Verket har ju en överblick över och ett ansvar för betygssystemets funktion och det pedagogiska utvecklingsarbetet. Därför kan det på det bästa sätt samordna experiment och kartläggning inom betygsättningens område med den forskning och den försöksverksamhet som bedrivs inom andra områden.

Såsom framgår av direktiven för utredningen bör skolöverstyrelsen systematiskt och allsidigt kartlägga betygens effekt, funktion och form och redovisa de skäl som i olika sammanhang kan anföras för och mot betygen. Det ingår också i dess uppgifter att pröva, om betygsättningen kan reduceras utöver vad skolöverstyrelsen redan föreslagit och överväga värderingar och förändringar som även på kort sikt kan minska betygens negativa effekt för skolans arbete. Men jag betonar att det samtidigt har gjorts klart att detta arbete skall bedrivas så att en offentlig debatt blir möjlig. Det kommer att bli, det vågar jag försäkra, en öppen utredning där material och alternativa förslag efter hand redovisas. Och från herr Nordstrandhs utgångspunkt måste väl det primära vara att vi får tillfälle att föra en sådan diskussion. Många gånger ger denna typ av utredning, som arbetar med en ärlig vilja till öppen redovisning, bättre förutsättningar för en allmän, vid diskussion än en parlamentarisk utredning som ofta arbetar mycket internt, även om i den ingår representanter för de politiska partierna.

Herr NORDSTRANDH (m):

Herr talman! Den graderade skala efter vilken jag för min del betygsätter utbildningsministern är femgradig, jag följer den officiella graderingen. Jag kan medge, att utbildningsministern har kommit något steg upp på den — för tillfället, vill jag tillägga.

Som jag redan framhållit, är jag inte säker på att det är riktigt att angripa denna svåra och komplicerade fråga, som har verkningar långt ut i samhället, på det sätt som utbildningsministern tänker sig. Jag hoppas att skolöverstyrelsen åtminstone skall vara mäktig att göra en absolut förutsättningslös utredning. Man kan ha sina dubier — skolöverstyrelsen har trots all kritik som riktats mot den relativa betygsättningen ganska ihärdigt idkat ett upprätthållande försvar för denna, och det kanske blir svårt för överstyrelsen att komma ifrån det. Nu tycks dock — och det är positivt i sammanhanget — försvaret vara genombrutet och man arbetar på att närma sig en mer målrelaterad utvärdering av utbildningsresultatet och därmed en i egentlig mening absolut betygsättning. Det kan vara hoppgivande om man fattar uppgiften på det sättet.

Jag vidhåller dock att frågan är av den storleksordning och samhällsbetydelse — vi får inte bortse från det sistnämnda, ty frågan har betydelse på arbetsmarknaden och för anställningsförhållandena — att det vore klokt med någon form av offentlig eller parlamentarisk utredning. Jag vill dock inte genom ett sådant förslag skjuta frågan på framtiden; en lösning av problemet brådskar verkligen. Åtskilliga generationer ungdomar får nu sucka under förhållanden som inte är acceptabla. Vi vill inte se fler missgynnade årsklasser.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 6

Svar på fråga ang. näringslivets kostnader till följd av förbud mot användning av DDT

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING, som yttrade:

Herr talman! Herr Larsson i Borrby har frågat jordbruksministern om han är villig att redogöra för vilka principer som kommer att tillämpas vid fördelningen av ansvaret för de kostnader som kommer att drabba näringslivet till följd av 1969 års beslut om förbud mot användningen av DDT (klorerade kolväten) i Sverige. Frågan har överlämnats till mig för besvarande.

I mars 1969 beslöt giftnämnden bl. a. att bekämpningsmedel, innehållande DDT, under en försöksperiod av två år räknat från den 1 januari 1970 inte får säljas eller användas. Någon lagstadgad rätt till ersättning av statsmedel vid förlust på grund av ingripande enligt bekämpningsmedelsförordningen föreligger inte. Inte heller på andra grunder har utgetts någon ersättning vid sådana ingripanden. Några skäl att avvika från dessa principer synes inte föreligga om kostnader skulle uppstå för näringslivet med anledning av giftnämndens ifrågavarande beslut.

Vidare anförde:

Herr LARSSON i Borrby (cp):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för svaret.

Jag är mycket förvånad över att det inte tycks föreligga något intresse för att diskutera frågan om kostnadsfördelningen; denna har trots allt ett visst principiellt intresse för miljövårdsbesluten. Jag hade nog gärna sett att herr statsrådet varit beredd att åtminstone påbörja en debatt om vem som i olika sammanhang skall betala för miljövården; den saken har vi ännu inte bestämt oss för. Själv anser jag att — något förenklat uttryckt — dessa kost-

Svar på fråga ang. näringslivets kostnader till följd av förbud mot användning av DDT

nader skall bäras solidariskt av oss alla.

Sverige fattade år 1969 ett internationellt uppmärksammat beslut om förbud mot användning av DDT; det beslutet hälsade vi alla med glädje. Men faktum är att så gott som samtliga kostnader till följd av detta beslut får betalas av en enda liten yrkesgrupp. Frågan är huruvida man efter detta beslut kan fortsätta att odla oljeväxter på de 110 000 ha som denna odling hittills omfattat. Jag tror att det är riktigt att användning av DDT förbjuds även för dessa odlingar. Giftnämnden har emellertid inte velat bevilja dispens under ett år, under vilken tid man hade kunnat arbeta fram alternativa bekämpningsmedel, förbereda en produktionsomläggning och eventuellt även diskutera frågan om kostnadsfördelningen. Jag anser det vara väl kategoriskt att säga att det inte synes föreligga skäl för en diskussion. Vilka undersökningar man gjort och på vilka grunder säger man att skäl inte föreligger för en diskussion? Det är dock fråga om en produktion på en areal av 110 000 ha.

Lantbruksstyrelsen föreslår att man i stället för DDT skall använda malation, vilket preparat enligt min bedömning är betydligt farligare att handskas med och ingalunda har samma effekt som DDT.

Jag har i korthet velat beklaga att regeringen inte är intresserad av att diskutera frågan om kostnadsfördelningen. Att giftnämnden inte kan diskutera frågan begriper jag, men någon annan måste göra det.

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING:

Herr talman! Enligt vad jag inhämtat anser växtskyddsanstalten att tillgängliga medel för ersättning av DDT är fullt tillräckliga för oljeväxtodlingen.

Herr talman! Får jag göra ett tillägg. Centerpartiet framträder gärna och betonar miljövärdsfrågornas stora betydelse.

Att miljövärdsfrågorna är mycket viktiga är vi helt överens om. Men var står centerpartiet när det verkligen gäller att genom konkreta åtgärder hejda miljöförstöringen? Herr Larssons reservation nyligen i giftnämnden till förmån för en dispens från DDT-förbudet och hans fråga när det gäller ersättningen ger en helt annan bild av centerpartiets intressen beträffande miljövärden.

Herr LARSSON i Borrbj (cp):

Herr talman! Statsrådet förvävar mig ännu en gång; jag hade faktiskt inte väntat mig att han skulle utdela ett slag från den vinkeln i en så viktig och seriös debatt som denna.

Var står centerpartiet? frågade socialministern. Jag har redan i mitt första anförande sagt att det är mycket viktigt att få bort användningen av DDT och att vi är beredda att medverka till att effektuera ett sådant beslut. Socialministern är emellertid dåligt informerad både beträffande ersättningsmedel och den temporära planering som görs i sådana här sammanhang. Planeringen när det gäller exempelvis oljeväxter är ungefär fyraårig. Det är väl ett ganska rimligt krav jag har framfört i min reservation i giftnämnden, nämligen att man med den yrkesgrupp det gäller skall diskutera hur beslutet skall kunna effektueras och visa litet förståelse för att det i detta fall kan behövas åtminstone ett års dispens för att överväga frågan om alternativa odlingar och alternativa bekämpningsmedel. Sådana finns ännu inte. Malation är värdelöst som alternativ såvitt man inte vill vålla omfattande bidöd. Odlare med erfarenhet från detta område anser att det icke finns alternativa bekämpningsmedel.

Det är väl att ta till underliga argument att beskylla centerpartiet för att inte ha en ärlig ambition i miljövärdsfrågorna, när mitt resonemang gäller

Svar på fråga ang. tuberkulos bland restaurangpersonal

önskemålet att få till stånd en diskussion om hur kostnadsfördelningen skall göras. Nu har regeringen sagt sitt ord i saken: En enda yrkesgrupp skall ensam bära Sveriges internationellt uppmärksammade och stolta beslut när det gäller DDT. All right, vi skall försöka klara det — det är inte mer resonemang om det. Nu vet vi att regeringens principiella inställning i denna fråga är att varje beslut i miljövärdande syfte när det gäller giftiga medel skall bäras av den kår som eventuellt drabbas ensam. Det är regeringens princip.

Jag tackar för det beskedet.

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING:

Herr talman! Eftersom herr Larsson i Borrby tar i så häftigt vill jag återigen hänvisa till mitt svar, där jag redovisade principerna och klart deklarerade: »Någon lagstadgad rätt till ersättning av statsmedel vid förlust på grund av ingripande enligt bekämpningsmedelsförordningen föreligger inte. Inte heller på andra grunder har utgetts någon ersättning vid sådana ingripanden.» Jag tillade att jag inte fann skäl föreligga att avvika från dessa principer. Jag har alltså redovisat läget för dagen på denna punkt.

Herr Larsson i Borrby ville undervisa mig om att detta förbud ställt jordbrukarna inför vissa besvärliga planeringsproblem. Är jag inte felunderrättad, herr Larsson i Borrby, så fattades beslutet i mars 1969. Det är ganska lång tid som förflutit sedan dess och under den tiden borde det ha funnits rimliga möjligheter att anpassa sig till giftnämnens beslut. Herr Larsson i Borrby tyckte att jag var negativ. Ja, när man driver en såsom jag menar riktig linje i miljövärdningsfrågorna och fattar sådana här väl motiverade beslut får man också vara beredd att ta konsekvenserna. Man kan inte säga det ena och mena någonting annat.

2* — *Andra kammarens protokoll 1970. Nr 4*

Herr LARSSON i Borrby (cp):

Herr talman! Jag skall inte förlänga debatten särskilt mycket. Det är bortkastad tid att resonera med statsrådet om produktionsplanläggning och växtföljd, om statsrådet tror att tiden från mars till januari är tillräcklig för sådan planering.

Statsrådet har redovisat vilka principer som tillämpas, och det har jag tackat för. Det som gjorde att jag liksom blev engagerad var att statsrådet i stället för att diskutera sakfrågan försökte att sparka mig på smalbenet. Statsrådet säger att man måste vara beredd att ta konsekvenserna av det man har beslutat. All right, vi skall ta konsekvenserna, men jag trodde att hela den stolta nation som först i världen fattade detta beslut om att förbjuda DDT skulle ta konsekvenserna — jag visste inte att bara en liten yrkesgrupp skulle göra det ensam.

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING:

Jag vill upprepa vad jag redan tidigare har sagt till herr Larsson i Borrby, att det finns ersättningsmedel för DDT, såsom han själv också har påpekat.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 7

Svar på fråga ang. tuberkulos bland restaurangpersonal

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING, som yttrade:

Herr talman! Herr Andersson i Storfors har frågat om jag uppmärksammat de ökade fall av tuberkulos som konstaterats bland restaurangpersonalen under senare tid och vilka åtgärder jag avser vidta för att förhindra tbc-spridning bland personalen.

Antalet nya tbc-fall i riket sjunker stadigt. År 1958 registrerades drygt 3 000 nya fall medan antalet nya fall år 1967 uppgick till ca 1 800. Vissa grupper av befolkningen är dock speciellt mottagliga för tbc, bl. a. invandrare från länder med hög tbc-frekvens. En undersökning har gett vid handen att tbc förekommer i betydligt större omfattning bland dessa grupper än bland befolkningen i övrigt.

Berörda myndigheter har sedan länge haft sin uppmärksamhet riktad på risken för tbc inom restaurangbranschen, där många personer från utlandet är anställda. Sålunda kan nämnas att Stockholms stads hälsovårdsnämnd nyligen har uppmanat restaurangföretagarna i staden att endast anställa sådan personal, som företer intyg om genomgången skärmbildsundersökning utvisande att vederbörande inte lider av tbc i smittsamt skede. Hälsovårdsnämnden har vidare rekommenderat regelbundna skärmbildsundersökningar av all restaurangpersonal.

Livsmedelsstadgekommittén, som inom kort avser att lämna sitt betänkande om en ny livsmedelslagstiftning, kommer därvid också att ta upp dessa frågor. Enligt vad jag inhämtat kommer kommittén i ett förslag till tillämpningskungörelse till en ny livsmedelsstadga att ta in generella föreskrifter om hälsokontroll av restaurangpersonal.

Vidare anförde

Herr ANDERSSON i Storfors (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka socialministern för svaret på min fråga.

Jag har fått ett mycket utförligt svar. Jag är fullkomligt nöjd med svaret, och det föranleder inte någon kommentar från min sida. Tack så hjärtligt!

Härmed var överläggningen slutad.

§ 8

Svar på fråga ang. pension till vissa friställda telefonister

Ordet lämnades på begäran till

Herr statsrådet LÖFBERG, som yttrade:

Herr talman! Herr Westberg i Ljusdal har frågat mig, om jag avser vidtaga några åtgärder för att täcka bortfallet av lagenlig pension beträffande telefonister som friställts på grund av automatisering av telefonnätet.

Jag utgår från att herr Westberg med »lagenlig pension» avser ålderspension enligt statens allmänna tjänstepensionsreglemente.

Statlig rikstelefonist har rätt att avgå från sin anställning med ålderspension vid 55 års ålder. Upphör hennes anställning tidigare förlorar hon normalt rätten till pension. Hon får i stället rätt till livränta som börjar utgå när hon fyllt 65 år. Denna rätt kan på vissa villkor utbytas mot rätt till förtidspension som börjar utgå tidigast fr. o. m. dagen efter avgången och senast vid pensioneringsperiodens inträde. Villkoren för förtidspension är att avgången inte strider mot det allmännas intresse, att högst 5 år återstår till pensioneringsperiodens inträde och att arbetstagaren antingen kan tillgodoräkna 20 tjänsteår eller har varit underkastad statliga pensionsbestämmelser i minst 20 år.

Statens allmänna tjänstepensionsreglemente är utfärdat av Kungl. Maj:t men har tillkommit efter överenskommande med de statsanställdas huvudorganisationer. I dessa förhandlingar vägdes in hänsynstagande till en rad olika faktorer t. ex. villkoren för förtidspension och livräntornas utformning. Eventuella ändringar i grunderna för reglering av arbetstagares rätt till pensionsförmåner förutsätter på motsvarande sätt att dessa organisationer och statens avtalsverk kommer överens om att avtalsverket skall hemställa hos Kungl. Maj:t om sådana ändringar.

I detta sammanhang vill jag nämna

Svar på fråga ang. pension till vissa friställda telefonister

för herr Westberg, att avtalsverket och huvudorganisationerna vid fjolårets löneförhandlingar kom överens om att fortsätta den redan påbörjade behandlingen av frågan om ett s. k. trygghetsavtal. De överenskom också att utarbeta ett utkast till pensionsavtal som skall ersätta det nuvarande pensionsreglementet. När detta arbete kan vara slutfört är det för dagen svårt att uttala sig om då det är en mycket svårbevärad materia man arbetar med.

Mitt svar till herr Westberg är således att jag för närvarande inte anser det lämpligt av mig att vidta åtgärder på den statliga personalpensioneringens område.

Vidare anförde:

Herr WESTBERG i Ljusdal (fp):

Herr talman! Jag vill tacka statsrådet Löfberg för det utförliga svar han har givit på min enkla fråga.

För någon tid sedan kunde vi läsa i tidningarna: »Telefonister lurats på sin pension, går miste om miljontals kronor.» Det gäller alltså inte bara något enstaka fall. Flera hundra växeltelefonister, anställda vid televerket, har under de senaste tio åren lurats på sin pensionsförsäkring av staten — så skrevs det i tidningarna. Pengarna skulle ha betalats ut vid 55 års ålder med 15 000 kronor per år under tio år, alltså summa 150 000 kronor till var och en. Detta kommer de inte att få, eftersom de har friställts genom automatiseringen.

Det är några telefonister i mitt hemlän som har slagit larm då de tycker att detta är synnerligen orättvist. Fyra av dem har varit i tjänst mellan 20 och 24 år. Att de varit anställda som telefonister i televerket betyder att de som löneförmån har en pensionsförsäkring som utfaller vid 55 år, men försäkringen gäller endast om de varit anställda av staten fram till pensionsåldern. Det sägs ingenting om vad som

händer när staten automatiserar och avskedar vederbörande tjänsteinnehavare. Det borde finnas några övergångsbestämmelser, i synnerhet när tjänstgöringen omfattar så lång tid som här är fallet.

Nu säger statsrådet att man kan få förtidspension under vissa förutsättningar, om det inte strider mot det allmännas intresse — vad det nu är. Hur skall »det allmännas intresse» tolkas i det här sammanhanget? Statsrådet säger också: »Eventuella ändringar i grunderna för reglering av arbetstagares rätt till pensionsförmåner förutsätter på motsvarande sätt att dessa organisationer och statens avtalsverk kommer överens om att avtalsverket skall hemställa hos Kungl. Maj:t om sådana ändringar.» Tyvärr vet jag inte, om organisationerna har tagit något sådant initiativ, men har de inte gjort det, hoppas jag att de gör det nu efter statsrådets uttalande.

Jag får också veta att de här frågorna är föremål för behandling. Man har kommit överens om att utarbeta ett utkast till pensionsavtal som skall ersätta det nuvarande pensionsreglementet. Om man vid den prövningen kommer fram till en ur arbetstagarens synpunkt mera positiv lösning, vill jag fråga statsrådet: Kommer den då att ges en retroaktiv verkan?

Herr statsrådet LÖFBERG:

Herr talman! Herr Westberg i Ljusdal har läst vad som står i tidningarna om denna sak och med rätta blivit uppbragt av det. Emellertid är det litet farligt att alltid ta tidningsuppgifter ad notam. Man får ta dem med en nypa salt. De avslöjar inte alltid hela sanningen. Att dessa telefonister har lurats på pension, att de inte får sina pengar, som herr Westberg uttryckte det, är ju inte riktigt. Det framgår av mitt svar, hur hela pensionssystemet är utformat och att det, när indragningar sker, utgår livränta. Telefonis-

Svar på fråga ang. pension till vissa friställda telefonister

terna får alltså sina pengar, när de fyller 65 år — det är ingenting som staten lurar dem på — och det sker enligt de grunder som är fastlagda och som organisationerna har godkänt.

Jag vill emellertid, eftersom detta är en mycket känslig sak för de berörda, utveckla litet mera vad jag sagt i mitt svar och framhålla några fakta som ger en utförligare belysning av frågan. Jag vill erinra om att automatiseringen av rikstelefontrafiken påbörjades på 1940-talet och att den nu i det närmaste är slutförd. Det har medfört att antalet rikstelefonister nedgått från cirka 14 000 till 4 500.

Det är klart att vissa svårigheter alltid uppstår i sådana här sammanhang liksom vid alla andra strukturrationaliseringar. Televerket har dock genom en förutseende personalplanering och genom konkreta åtgärder medverkat till att denna avveckling av telefonistöverskottet kunnat ske utan alltför stora olägenheter för de anställda.

Låt mig nämna några exempel på sådana konkreta åtgärder. Rätten att kvarstå i tjänst tillgodoses i princip efter anciennitet. Avvecklingen drabbar i första hand de senast anställda, alltså förhållandevis unga personer. Som jag tidigare sagt kan äldre telefonister som blir övertaliga beviljas förtidspension. Det kan också förekomma, att en äldre telefonist får förtidspension för att en yngre skall kunna ha kvar sin anställning. Tryggheten är ju i så fall ordnad för den äldre telefonisten. Mer än 200 rikstelefonister som har långvarig statstjänst och fyllt 50 år har förtidspensionerats på detta sätt.

Övertaliga rikstelefonister erbjuds alltid annat arbete inom televerket. Ofta måste de i så fall flytta till annan ort, och det är klart, att det ibland kan vålla svårigheter och problem. Televerket brukar också i samarbete med länsarbetsnämnd och arbetsledning undersöka möjligheterna att bereda övertaliga rikstelefonister anställning hos an-

nan arbetsgivare på samma ort. På så sätt har en del rikstelefonister kunnat omplaceras till annan statlig myndighet eller icke statligt organ. Rikstelefonister, som inte kan få nytt arbete på bostadsorten och inte vill acceptera flyttning till annan ort, brukar av televerket beviljas viss tids tjänstledighet med C-avdrag. De får alltså en tidsfrist med bibehållet pensionsskydd och får också tillgodoräkna tjänstledighetstiden för eventuella löneklassuppflyttningar i framtiden.

Jag tror alltså att man, herr talman, med utgångspunkt i vad sålunda förekommit ändå kan fastslå, att televerket verkligen har strävat efter att göra denna besvärliga omställningsprocess så acceptabel för de anställda som över huvud taget har varit möjligt.

Slutligen frågar herr Westberg, om organisationerna har fört fram förslag till förbättringar i fråga om livräntebestämmelserna. Det har de gjort, och det kommer de säkert också att göra vid de förhandlingar som jag talade om i mitt svar. Det vore inte lämpligt av mig att här före dessa förhandlingar göra några uttalanden i den ena eller andra riktningen.

Herr Westberg frågade sedan om eventuella förbättringar kommer att gälla retroaktivt, men även detta är något som förhandlingarna har att ta ställning till.

Herr WESTBERG i Ljusdal (fp):

Herr talman! Jag beklagar att frågeinstitutet inte möjliggör någon större diskussion i denna fråga, eftersom det finns oerhört mycket att säga beträffande statens sätt att ta ansvar för sina anställda. Jag kan inte gå in på den saken under den korta tid som står till mitt förfogande och får naturligtvis delvis skylla mig själv härför då jag inte ställde frågan i form av en interpellation.

Statsrådet tillbakavisar påståendet att vederbörande blivit lurade på pension

Svar på fråga ang. ansvaret för arbetarskyddsverksamheten på gruvhanteringsområdet

och anser det felaktigt att lita på vad tidningarna skriver. Men statsrådet har inte på något sätt kunnat ta bort intrycket att de människor som jag talat om och anfört som exempel går miste om ungefär 150 000 kronor. Statsrådet sade att de i stället får livränta, men läser jag svaret rätt kommer den att utgå först när de fyllt 65 år. Mellan 55 och 65 år får de väl ingenting, herr statsråd, trots att de under den tiden skulle ha fått 150 000 kronor om de fått ut sin pension. Blir de då inte på något sätt lurade på pensionen? Att det framgår av anställningsvillkoren är en annan sak, men de hade ju räknat med att tjänstgöra till 55 års ålder men inte fått tillfälle att göra det.

Sedan vill jag säga att även jag uppskattar att televerket på basis av gällande bestämmelser ändå försöker ordna det så bra som möjligt för de drabbade. Att man ger möjligheter till förtidspension är utomordentligt bra, men det tycks ske mycket restriktivt. Det får enligt uppgift inte strida mot det allmännas intresse, men jag fick aldrig veta vad detta innebär, och endast när högst fem år återstår till pensioneringsperiodens inträde kan förtidspension beviljas, om jag läst svaret rätt. Det finns emellertid en stor grupp för vilken dessa förutsättningar saknas.

Jag förstår att statsrådet inte kan säga någonting om vad det pågående utredningsarbetet kan leda till och att han inte i dag kan ta ställning, men jag vill för egen del ändå framföra önskemålet att man, om man når en bättre lösning, också kommer ihåg dem som under denna svåra övergångstid gått miste om så stora belopp.

Herr statsrådet LÖFBERG:

Herr talman! Med anledning av att herr Westberg i Ljusdal återkom till frågan om de förmåner som telefonisterna går miste om vill jag understryka att det gäller extra förmåner som de

statsanställda har, alltså sådant som ligger utanför ATP. ATP får de ju alltid, och livräntan som så att säga är inbakad i SPR ligger ovanpå ATP-beloppet. Telefonisterna behandlas helt enligt fastställda bestämmelser, och jag understryker ännu en gång att bestämmelserna är godkända av personalens organisationer.

Beträffande spørsmålet om vad som menas med att det kan anses strida mot allmänt intresse vill jag betona att det i fråga om telefonister aldrig anses strida mot allmänt intresse att bevilja den förtidspension jag här talat om.

Slutligen vill jag framhålla att televerket i sitt arbete med att lösa dessa personalfrågor hela tiden har haft ett intimt samarbete med telefonistpersonalens organisationer, och jag anser att man skall tillmäta dessa organisationer både kraft och intresse att verka för sina medlemmars bästa. Jag har erfarit att man inom dessa organisationer i stort är ense med televerket om de riktlinjer för den förda personalpolitiken som jag här har utvecklat. Det bör vara på sin plats att i detta sammanhang också understryka den saken.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 9

Svar på fråga ang. ansvaret för arbetarskyddsverksamheten på gruvhanteringsområdet

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING, som yttrade:

Herr talman! Herr Häll har frågat, om jag har uppmärksammat det särskilda problem som följer av att ansvaret för arbetarskyddsverksamheten på gruvhanteringsområdet är delat

Svar på fråga ang. ansvaret för arbetarskyddsverksamheten på gruvhanteringsområde

mellan yrkesinspektionen och bergmästarämbetet.

Enligt arbetarskyddslagen ankommer det på den allmänna yrkesinspektionen att under arbetarskyddsstyrelsens ledning svara för tillsynen över efterlevnaden av arbetarskyddslagstiftningen. För vissa slags arbeten eller arbetsställen utövas dock tillsynen av särskilda specialinspektörer. Så är fallet inom gruvhanteringen, där bergmästarna inom gruvinspektionen svarar för tillsynen i fråga om arbetarskyddet vid arbete under jord. I fråga om arbetarskyddsverksamheten är bergmästarna underställda arbetarskyddsstyrelsen.

Den nuvarande uppdelningen av arbetarskyddstillsynen på allmänna yrkesinspektionen och olika specialinspektioner har motiverats av de särskilda förhållanden som råder inom vissa verksamhetsområden och de starka samband som där finns mellan arbetarskyddsfrågorna och den övervakning av vissa särskilda skyddsföreskrifter som åvilar specialinspektionerna i egenskap av myndigheter under kommerskollegium. Specialinspektörernas särskilda sakkunskap inom arbetsområdet kan därigenom komma arbetarskyddet till del. Samtidigt kan emellertid det delade huvudmannskapet över specialinspektionerna medföra olägenheter. Det är min avsikt att dessa frågor skall tas upp till prövning vid den genomgripande översyn av arbetarskyddslagstiftningen som inom kort kommer att sättas i gång.

Vidare anförde

Herr HÄLL (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka för det positiva svar jag fått på min fråga och är mycket nöjd med att dessa spörsmål kommer att tas upp i den kommande utredningen. Men jag vill ändå med några ord beröra den utveckling som skett i gruvorna, speciellt i de stora

Lapplandsgruvorna, där underjordssidan har svällt ut mycket kraftigt som en följd av den tekniska rationaliseringen. Det är uppenbart att det därigenom har kommit in en hel del nya faktorer på bergmästarämbetets område och att samarbetet mellan olika myndigheter därför är av oerhört stort värde. Det har emellertid visat sig mycket svårt att få ett sådant samarbete till stånd, beroende på att bergmästaren sällan kan förlägga sina inspektioner så att de sammanfaller med önskemålen från andra håll. På grund härav har den kommunikation som bör finnas på detta område inte alltid blivit vad den borde vara.

Jag ifrågasätter också, om man vid utredningens behandling av detta ärende bör behålla den uppdelning mellan arbete ovan och under jord som nu finns eller om man skall försöka finna någon annan form.

Det finns också en annan faktor som jag anser vara mycket väsentlig. I den fortsatta utvecklingen inom gruvhanteringen är det högst angeläget att också företagen får hjälp och vägledning vid planeringen av den framtida brytningen, som tenderar att bli mer och mer mekanisk, med alla de svårigheter som därmed uppstår. Om man därför kunde ordna så, att företagen får kunniga konsulter till sin hjälp, så tror jag att vi skulle kunna åstadkomma väsentligt förbättrade förhållanden för arbete under jord.

Jag ber att än en gång få tacka för svaret.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 10

Föredrogs var för sig följande Kungl. Maj:ts å bordet vilande propositioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet propositionerna:

nr 14, med förslag till lag om upp-

Interpellation ang. komplettering av 1968 års beredning om stat och kyrka, m. m.

lösning av Gotlands läns landstingskommun, m. m., och

nr 15, med förslag till ändring i tryckfrihetsförordningen; samt

till lagutskott propositionen nr 16, med förslag till lag om ändring i förordningen (1961:309) om bekämpande av salmonellainfektion hos djur m. m.

§ 11

Föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till utrikesutskottet motionerna nr 358—360;

till konstitutionsutskottet motionerna nr 361—365;

till statsutskottet motionerna nr 366—412; och

till bevillningsutskottet motionen nr 413.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 414, om stimulerande av det enskilda sparandet, hänvisades motionen, såvitt avsåg beskattningen, till bevillningsutskottet och i övrigt till bankoutskottet.

Vidare föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till bevillningsutskottet motionerna nr 415—422;

till bankoutskottet motionerna nr 423—435;

till lagutskott motionerna nr 436—463;

till jordbruksutskottet motionerna nr 464—474; och

till allmänna beredningsutskottet motionerna nr 475—483.

§ 12

Föredrogs utrikesutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Islands anslutning till EFTA-konventionen, m. m.

Sedan kammaren på framställd proposition bifallit utskottets hemställan att ärendet måtte företagas till avgörande

efter endast en bordläggning, bifölls vad utskottet i utlåtandet i övrigt hemställt.

§ 13

Föredrogs var för sig följande, vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda men då bordlagda interpellationsframställningar, nämligen av:

herr *Holmberg* (m), till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet angående behandlingen av det aviserade förslaget till skattereform, och

herr *Wachtmeister* (m), till statsrådet fru Odhnoff angående kompensation till ungdomsorganisationerna för ökade kostnader på grund av nya taxor för postbefordran av tidningar.

Kammaren biföll dessa framställningar.

§ 14**Interpellation ang. komplettering av 1968 års beredning om stat och kyrka, m. m.**

Ordet lämnades på begäran till

Herr WERNER (m), som yttrade:

Herr talman! I skrivelse till Kungl. Maj:t hemställde 1968 års kyrkomöte om utredning och förslag till lagstiftning om en demokratiskt uppbyggd kyrklig centralstyrelse, som också skulle kunna fungera som organ vid de kommande förhandlingarna mellan kyrkan och staten. Man hemställde samtidigt om att lagförslag i ärendet skulle föreläggas nästa kyrkomöte. I september 1969 överlämnades kyrkomöteskrivelsen till den parlamentariska kyrka—stat-kommittén.

Under allmänna motionstiden samma år motionerades jämväl i riksdagens båda kamrar om dylik kyrklig centralstyrelse. Därvid framhölls att ett angeläget behov av en för hela kyrkan gemensam styrelse sedan länge före-

Interpellation ang. komplettering av 1968 års beredning om stat och kyrka, m. m.

legat samt att frågan om sådan styrelse var oberoende av den slutliga lösningen på frågan om kyrkans framtida förhållande till staten, men att dess tillkomst vore en förutsättning för förhandling mellan kyrkan och staten.

Första lagutskottet ställde sig förstående till motionsyrkandet och hänvisade till kyrkomötesskrivelsen, som hänvisats till parlamentariska kommittén, men framhöll dessutom att tidsfaktorn måste beaktas.

Det kan förefalla förvånande att den parlamentariska kommittén, som enligt sina direktiv endast har att ta ställning till kyrkans framtida förhållande till staten, nu jämväl fått en för svenska kyrkan angelägen intern organisationsfråga att behandla. Om denna senare uppgift från början medtagits i utredningsdirektiven hade måhända kommittén fått en något annorlunda sammansättning.

Med anledning av det anförda anholder jag om kammarens tillstånd att till statsrådet fru Myrdal få ställa följande fråga:

Avser statsrådet att komplettera den parlamentariska kyrka—stat-kommittén med anledning av det nytillkomna utredningsuppdraget samt framlägga lagförslag om kyrklig centralstyrelse före det i höst aviserade kyrkomötet?

Denna anhållan bordlades.

§ 15

Anmäldes och godkändes utrikesutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 50, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Islands anslutning till EFTA-konventionen, m. m.

§ 16

Anmäldes följande motioner:

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 7, med förslag till förordning om höjd mervärdesskatt på vissa varor, motionerna:

nr 484, av herr *Hermansson m. fl.*,
nr 485, av fröken *Ljungberg*, och
nr 486, av herr *Regnéll* och fru *Sundberg*; samt

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 9, med förslag till lag om ändring i uppbördsförordningen (1953:272), motionen nr 487, av herr *Wennerfors*.

Dessa motioner hänvisades omedelbart till bevillningsutskottet.

§ 17

Anmäldes följande motioner:

nr 488, av herrar *Ericson* i Örebro och *Bergqvist*, angående de svenska insatserna i det internationella nedrustningsarbetet,

nr 489, av herr *Göransson*, om en svensk vitbok rörande Nigeriakonflikten,

nr 490, av herr *Hermansson m. fl.*, om vissa påtryckningar mot Portugal,

nr 491, av herr *Ericson* i Örebro *m. fl.*, om ändrade former för riksdagens öppnande,

nr 492, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, om åtgärder för att stärka demokratin,

nr 493, av herr *Johansson* i Simrishamn *m. fl.*, om inskränkning i offentligheten vid lagsökning,

nr 494, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, angående säkerställande av städers rättigheter och traditioner,

nr 495, av herrar *Börjesson* i Falköping och *Eriksson* i Bäckmora, om förbättring av personalvården inom militärtjänsten,

nr 496, av herr *Ericson* i Örebro *m. fl.*, angående planeringen av de svenska biståndsinsatserna,

nr 497, av herrar *Hedlund* och *Gustafson* i Göteborg, angående u-landshjälpen,

nr 498, av herr *Hellström m. fl.*, angående u-landshjälpen,

nr 499, av herr *Hermansson m. fl.*, om ekonomiskt bistånd till Kuba,

nr 500, av herr *Hermansson m. fl.*, om ekonomiskt stöd till vissa befrielseörelser,

nr 501, av herr *Werner m. fl.*, om statsbidrag till utvecklingsbistånd genom missionen,

nr 502, av herrar *Åberg* och *Berndtsson*, angående utbetalningen av familjebidrag till värnpliktiga,

nr 503, av fru *Berglund m. fl.*, om utbildning i finska för svenska lärare,

nr 504, av herr *Bergman m. fl.*, om inrättande vid Göteborgs universitet av en personlig professur i plastikkirurgi för docenten Bengt Johansson,

nr 505, av fru *Gradin* och herr *Hellström*, om ökad specialistutbildning inom odontologin,

nr 506, av fru *Gradin m. fl.*, angående socionomutbildningen,

nr 507, av herrar *Hedlund* och *Gustafson* i Göteborg, angående vuxenutbildningen,

nr 508, av herr *Källstad m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa föräldraorganisationer,

nr 509, av herr *Larsson* i Borrby *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa elevorganisationer,

nr 510, av fru *Lewén-Eliasson m. fl.*, angående skolornas utrustning för elevernas fritidsaktiviteter,

nr 511, av herrar *Mattsson* och *Berndtsson*, angående trafikundervisningen för skolungdom,

nr 512, av herr *Nelander*, angående statsbidrag till pensionering av lärare vid utlandsskolorna,

nr 513, av herr *Nelander m. fl.*, om inrättande av en professur i religionssociologi vid Lunds universitet,

nr 514, av herrar *Nordstrandh* och *Thylén*, om utvidgad undervisning i musikvetenskap vid Göteborgs universitet,

nr 515, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om inrättande av en professur i sjörätt och annan transporträtt,

nr 516, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om forskarassistenttjänster vid de juridiska fakulteterna,

nr 517, av fröken *Sandell m. fl.*, om en allmän översyn av timplanerna för vuxenutbildningen,

nr 518, av herr *Skoglund m. fl.*, angående den medicinska forskningen vid Umeå universitet,

nr 519, av herrar *Thylén* och *Nordstrandh*, om sänkning av maximitalet för antalet elever vid sjöbefälsskolorna,

nr 520, av herr *Tobé*, om inrättande av en professur i psykofarmakologi vid Uppsala universitet,

nr 521, av herr *Werner m. fl.*, om ökad barnpsykologisk forskning,

nr 522, av herr *Werner m. fl.*, angående den andliga vården vid sjukhusen,

nr 523, av fröken *Åsbrink m. fl.*, angående lektörshjälp och handledning åt syn- och hörselskadade studerande,

nr 524, av herr *Ahlmark m. fl.*, om statsbidrag till Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering,

nr 525, av herrar *Björck* i Nässjö och *Fridolfsson* i Stockholm, om ändrade grunder för statsbidragen till de politiska partierna,

nr 526, av herr *Börjesson* i Falköping, om effektivisering av informationen till utländsk arbetskraft,

nr 527, av herrar *Börjesson* i Falköping och *Larsson* i Luttra, om lokaliseringsstöd till Vararegionen,

nr 528, av herr *Enarsson*, om inrättande av en förste länsassessorstjänst vid prövningsnämnden i Älvsborgs län,

nr 529, av herr *Fridolfsson* i Stockholm *m. fl.*, angående reseersättningen till omplacerad arbetskraft,

nr 530, av fru *Fränkel m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Hälsovårdsupplysning,

nr 531, av fru *Gradin* och fru *Hjelm-Wallén*, om försöksverksamhet med s. k. tvåstegsutbildning,

nr 532, av herrar *Gustavsson* i Alvesta och *Johansson* i Växjö, om ökade

möjligheter till bostadslån för förvärv eller ombyggnad av egna hem,

nr 533, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, angående bostadspolitiken,

nr 534, av herr *Hermansson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lånefonden för kommunala markförvärv,

nr 535, av herr *Hermansson m. fl.*, om statlig totalfinansiering av bostadsbyggandet,

nr 536, av herr *Holmberg m. fl.*, angående bostadspolitiken,

nr 537, av herr *Holmberg m. fl.*, om ökade anslag till polisen, m. m.,

nr 538, av herr *Hyllander*, angående bestämmelserna om statsbidrag till omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda,

nr 539, av fru *Marklund m. fl.*, om åtgärder för att underlätta gift kvinnas förvärvsarbete,

nr 540, av herr *Martinsson m. fl.*, om personalrepresentation i polisenämnd, m. m.,

nr 541, av herr *Martinsson m. fl.*, om flyttningsbidrag vid flyttning av arbetskraft inom stödområdet,

nr 542, av herr *Mattsson m. fl.*, om ökad bostadskvot för kommuner inom turist- och fritidsområden,

nr 543, av herr *Mattsson m. fl.*, om anslag till hemkonsulenter i Malmöhus län samt Göteborgs och Bohus län,

nr 544, av herrar *Regnéll* och *Nordstrandh*, om statsbidrag till barnstugor i universitetsstäder,

nr 545, av fru *Ryding m. fl.*, angående bostadstillägget till barnfamiljer,

nr 546, av herr *Thylén*, om fördelningen av polistjänster i Göteborg,

nr 547, av herr *Wikner m. fl.*, angående omfördelningslånen till bostadsbyggande,

nr 548, av herrar *Åsling* och *Jönsson* i Ingemarsgården, om utbyggnad av den s. k. lokaliserade sjukvården,

nr 549, av herr *Börjesson* i Glömminge *m. fl.*, om anslag till underhåll

av vägar som användes för fritidsändamål,

nr 550, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, om ökat anslag för vägändamål,

nr 551, av herr *Gustafsson* i Uddevalla *m. fl.*, om en järnvägsförbindelse över Svinesund,

nr 552, av herrar *Hedlund* och *Gustafson* i Göteborg, om åtgärder för att öka trafiksäkerheten,

nr 553, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om regionala järnvägsnämnder,

nr 554, av herr *Sellgren m. fl.*, om utredning angående järnvägarnas lönsamhet,

nr 555, av herr *Sellgren m. fl.*, om samordning av den lokaliseringsspolitiska och den trafikpolitiska målsättningen,

nr 556, av fröken *Wetterström* och fröken *Ljungberg*, om utsträckt giltighet av det s. k. 67-kortet på statens järnvägar,

nr 557, av herr *Zachrisson m. fl.*, om uttagande av full kostnad för postbefordran av vissa veckotidningar m. m.,

nr 558, av herr *Ericsson* i Åtvidaberg *m. fl.*, om konkurrens på lika villkor mellan statliga och enskilda företag,

nr 559, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av bibliotekersättningens grundbelopp,

nr 560, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om förbättrad arbetsmarknadsstatistik, m. m., inom utbildningssektorn,

nr 561, av herr *Wachtmeister*, om ökat stöd till ungdomsorganisationer för verksamhet inom yngre åldersgrupper,

nr 562, av herr *Wachtmeister*, angående bestämmelserna om statsbidraget till ungdomsledarutbildning,

nr 563, av fröken *Åsbrink m. fl.*, om statsbidrag för en nyhetstidning i blindskrift,

nr 564, av herrar *Antby* och *Enskog*, om premiering av bostadssparande,

nr 565, av herr *Bergqvist m. fl.*, om slopande av avdragsrätten för representationskostnader,

nr 566, av herr *Ericsson* i Åtvida-

berg *m. fl.*, om skyldighet för offentlig myndighet och affärsdrivande verk att erlagga mervärdeskatt,

nr 567, av herr *Jonasson m. fl.*, angående beskattningen av idrottsföreningar och andra ideella föreningar,

nr 568, av herr *Josefson* i *Arrie m. fl.*, angående beskattningen av realisationsvinst vid fastighetsförsäljning,

nr 569, av herr *Larsson* i *Umeå m. fl.*, om lättnader i beskattningen för handikappade,

nr 570, av herr *Thylén*, om rätt att avlämna självdeklaration till valfri länsstyrelse eller lokal skattemyndighet,

nr 571, av herr *Åberg m. fl.*, om rätt för fiskare att göra avsättning till resultatutjämningsfond,

nr 572, av fröken *Åsbrink m. fl.*, angående försäljningen av mellanöl,

nr 573, av herrar *Antby* och *Jonsson* i *Mora*, om en parlamentarisk besparingsutredning,

nr 574, av herr *Hansson* i *Skegrie m. fl.*, om vissa åtgärder för att lätta befolkningstrycket på storstadsområdena,

nr 575, av herr *Holmberg m. fl.*, om tillsättande av begärd utredning angående små och medelstora företag,

nr 576, av herr *Holmberg m. fl.*, om åtgärder för att öka sparande och kapitalförsörjning,

nr 577, av herrar *Andersson* i *Örebro* och *Mundebo*, angående försäkringskyddet för förare av statligt motorfordon,

nr 578, av herr *Carlshamre*, om en internationellt samordnad medborgarskapslagstiftning, *m. m.*,

nr 579, av herr *Fridolfsson* i *Stockholm*, angående förutsättningarna för överlämnande till särskild vård enligt brottsbalken,

nr 580, av herrar *Fälldin* och *Larsson* i *Borrby*, om statligt skadeståndsansvar vid kriminalvård i frihet,

nr 581, av herr *Gustafson* i *Göteborg m. fl.*, angående rättsskyddet,

nr 582, av herrar *Jadestig* och *Hansson* i *Piteå*, angående rätten till ersätt-

ning av allmänna medel vid frikännande dom,

nr 583, av herr *Johansson* i *Skärstad m. fl.*, angående det allmännas skadeståndsansvar vid medicinsk behandling,

nr 584, av herr *Holmberg m. fl.*, angående rättsskyddet,

nr 585, av herr *Carlshamre*, om förbättring av adoptivföräldrars ställning, nr 586, av herr *Gustavsson* i *Alvesta m. fl.*, om en allmän tandvårdsförsäkring,

nr 587, av herrar *Jönsson* i *Ingemarsgården* och *Jonsson* i *Mora*, angående beräkningen av pensionsavgift inom den allmänna försäkringen,

nr 588, av herrar *Larsson* i *Borrby* och *Boo*, om ökat ekonomiskt stöd vid barnsbörd,

nr 589, av herr *Nilsson* i *Bästekille* och fru *Sundberg*, om åtgärder för att begränsa spridningen av giftiga preparat,

nr 590, av herr *Regnell*, angående behovsprövningen för gift studerande vid ansökan om studiemedel,

nr 591, av herrar *Skoglund* och *Ekström*, om rätt för stats- och kommunaltjänstemän att sluta avtal om arbetstidens förläggning,

nr 592, av fru *Sundberg m. fl.*, om åtgärder mot missbruk av fenylacetone,

nr 593, av herr *Svenning m. fl.*, angående det kommunala bostadstillägget till pensionärer,

nr 594, av herr *Wachtmeister* och fru *Skantz*, om skyldighet för arbetsgivare att anmäla ny arbetslokal till hälsovårdsnämnd,

nr 595, av fröken *Wetterström* och fröken *Ljungberg*, angående förtidspension och sjukbidrag för handikappad,

nr 596, av fröken *Wetterström m. fl.*, angående ersättningen inom sjukförsäkringen till privatpraktiserande läkare,

nr 597, av herrar *Berndtsson* och *Åberg*, om överförande till de allmänna domstolarna av ärenden angående återkallande av körkort,

nr 598, av herr *Lindahl*, om generell hastighetsbegränsning på väg utom tätbebyggt område,

nr 599, av herr *Lindkvist m. fl.*, om förbud mot avyttring till enskild av kommunägd mark,

nr 600, av herr *Svenning*, angående tomgångskörning av motorfordon,

nr 601, av herr *Trana m. fl.*, angående vinst på grund av markvärdestegring vid exploatering av mark för fritidsändamål,

nr 602, av fru *Anér m. fl.*, om inrättande av ett institut för avfallsforskning,

nr 603, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, om inrättande av en professur i radiobiologi vid lantbrukshögskolan,

nr 604, av herr *Hedlund m. fl.*, angående jordbrukspolitiken,

nr 605, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om åtgärder för att åstadkomma bärkraftiga och effektiva familj jordbruk,

nr 606, av herrar *Larsson* i Borrbby och *Elmstedt*, om tidigare ianspråktagande av anslaget för utslaktningsbidrag,

nr 607, av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.*, om permanent skördeskadeskydd vid yrkesmässig fruktodling,

nr 608, av herr *Tobé m. fl.*, om mätstationer för kontinuerlig bevakning av luftföroreningar och förändringar i atmosfären,

nr 609, av herr *Tobé m. fl.*, om upprättande av en plan för vattenhushållningen,

nr 610, av herrar *Åberg* och *Berndtson*, om statsbidrag till fiskare för anskaffande av brandsläckningsanordning,

nr 611, av herr *Åberg m. fl.*, om statlig garanti för främjande av försöksfiske, m. m.,

nr 612, av herrar *Åberg* och *Berndtson*, om kondemneringsbidrag för fiskefartyg,

nr 613, av herr *Bengtsson* i Landskrona *m. fl.*, om en försöksverksamhet med busstrafik,

nr 614, av herr *Ericson* i Örebro *m. fl.*, angående utbildningen av trafiklärare, m. m.,

nr 615, av herr *Franzén* i Motala, om fosterhem för svårangepassade barn och ungdomar,

nr 616, av herr *Johansson* i Simrishamn *m. fl.*, om skrotningsavgift på bilar,

nr 617, av herr *Lindahl*, om slopande av exportförbudet på järnskrot,

nr 618, av herr *Magnusson* i Nennesholm *m. fl.*, om åtgärder mot missbruk av öl,

nr 619, av herr *Nordstrandh*, om åtgärder för att underlätta processförandet för döva och stumma, samt

nr 620, av herr *Trana m. fl.*, om åtgärder för att minska bristen på provinssiällakare i glesbygd.

Dessa motioner bordlades.

§ 18

Meddelades, att herr talmannen tillställts en enkel fråga av herr *Wiklund* i Härnösand (s) till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående byggnadsplaneringen av anstalter inom kriminalvårdens norra region.

§ 19

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 11.10.

In fidem
Sune K. Johansson

Onsdagen den 28 januari

Kl. 19.30

I anledning därav, att motionstiden denna dag utgick, var kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda.

§ 1

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelse, nr 17, till Konungen angående val av medlemmar och suppleanter i Nordiska rådet;

dels till riksdagens förordnanden, nr 18—35, för

fröken Ranmark (s)

herr Geijer, Arne, (s)

» Larsson, Lars, (s)

» Helén (fp)

» Sundin (cp)

» Holmberg (m)

» Palm (s)

» Johansson, Tage, (s)

fru Segerstedt Wiberg (fp)

herr andre vice talmannen Cassel (m)

» Skoglund (s)

» Mellqvist (s)

» Hammarberg (s)

» Antonsson (cp)

» Ohlin (fp)

» Bergman (s)

» Adamsson (s)

» Nilsson i Tvärålund (cp)

att vara medlemmar i Nordiska rådet;

dels ock till riksdagens förordnanden, nr 36—49, 54—57, för

herr Jansson, Paul, (s)

» Wååg (s)

» Mundebo (fp)

» Hedlund (s)

herr Hernelius (m)

» Carlsson, Eric, (cp)

» Jonsson (s)

fru Hamrin-Thorell (fp)

» Lundblad, Grethe, (s)

herr Hammarsten (s)

fru Skantz (s)

herr Johansson i Norrköping (s)

» Fälldin (cp)

» Wedén (fp)

» Björkman (m)

fru Håvik (s)

herr Gadd (s)

» Sundman (cp)

att vara suppleanter i Nordiska rådet.

§ 2

Anmäldes följande motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 7, med förslag till förordning om höjd mervärdeskatt på vissa varor:

nr 621, av herr *Ericsson* i Ätvidaberg *m. fl.*,

nr 622, av herr *Löfgren m. fl.*, och nr 623, av herr *Löfgren m. fl.*

Dessa motioner hänvisades omedelbart till bevillningsutskottet.

§ 3

Anmäldes följande motioner:

nr 624, av herrar *Ahlmark* och *Ullsten*, om vidgat stöd till motståndsrörelser,

nr 625, av herr *Fälldin m. fl.*, om enhetliga regler för investeringar i u-land, m. m.,

nr 626, av herr *Nilsson* i Agnäs *m. fl.*, om avståndstagande från förföljelser mot kristna,

nr 627, av herr *Ullsten*, om bildande

av en europeisk ungdomsfond inom Europarådet,

nr 628, av herr *Adamsson*, om översyn av JO-institutionen,

nr 629, av herr *Andersson* i Knäred, om offentlig handläggning i samarbetsnämnderna inom kommunblocken,

nr 630, av fru *Bergman*, om förbud mot reklam för öl, spritdrycker och tobak,

nr 631, av herr *Björkman m. fl.*, angående utlandssvenskarnas rösträtt,

nr 632, av herr *Boo m. fl.*, om sänkning av rösträtts- och valbarhetsåldern,

nr 633, av herr *Ericsson* i Åtvidaberg, angående utlandssvenskarnas rösträtt,

nr 634, av herrar *Eriksson* i Arvika och *Berndtsson*, om proportionellt val av nämndemän,

nr 635, av herr *Hedlund m. fl.*, angående den kommunala demokratin,

nr 636, av herr *Holmberg*, om införande av kognatisk tronföljd,

nr 637, av herrar *Johansson* i Simrishamn och *Johnsson* i Blentarp, angående val av nämndemän,

nr 638, av herrar *Jonasson* och *Persson* i Heden, om sekretesskydd för valängd,

nr 639, av herr *Larsson* i Borrby, angående konsumentupplysningen,

nr 640, av herr *Magnusson* i Nennesholm *m. fl.*, om förbud mot reklam för spritdrycker,

nr 641, av fru *Mogård* och herr *Björkman*, om ökat skydd för valhemligheten,

nr 642, av fru *Mogård m. fl.*, om reglering i grundlag av det statliga utredningsväsendet,

nr 643, av herr *Romanus m. fl.*, om sänkning av rösträtts- och myndighetsåldern,

nr 644, av herr *Sterne m. fl.*, om ändring av bestämmelserna för valnämnd, m. m.,

nr 645, av fru *Sundberg* och herr *Hedin*, om proportionellt val av styrelse för kommunala bolag och stiftelser,

nr 646, av herrar *Ahlmark* och *Ullsten*, om krediter till Zambia,

nr 647, av herr *Börjesson* i Falköping,

om förbättrad hälsokontroll vid repetitionstjänstgöring,

nr 648, av fru *Dahl m. fl.*, om vidgat svenskt utvecklingsarbete med Cuba,

nr 649, av herrar *Eliasson* i Sundborn och *Enskog*, om tillsättande av en parlamentarisk försvarsutredning,

nr 650, av herr *Elmstedt m. fl.*, om studiemöjligheter för värnpliktiga,

nr 651, av herrar *Fälldin* och *Eliasson* i Sundborn, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Försvarets personalvård: Fritidsverksamhet m. m.,

nr 652, av herr *Hedlund m. fl.*, om femdagarsvecka inom försvaret,

nr 653, av herr *Hermansson m. fl.*, om minskning av försvarskostnaderna,

nr 654, av herr *Hovhammar m. fl.*, angående garantier för investering i utland,

nr 655, av herrar *Jönsson* i Ingemarsgården och *Romanus*, angående förmåner till de värnpliktiga, m. m.,

nr 656, av herr *Lothigius*, om ändring av beteckningen civilförsvarsstyrelsen till befolkningsskyddsstyrelsen,

nr 657, av herrar *Magnusson* i Nennesholm och *Persson* i Heden, om en översyn av de värnpliktigas sociala förmåner,

nr 658, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Hedin*, om anläggande i u-länderna av s. k. fryskedjor för svensk överskottsfisk,

nr 659, av herrar *Oskarson* och *Wachtmeister*, om höjning av vissa anslag för försvarets utbildningsverksamhet,

nr 660, av herr *Svensson* i Kungälv *m. fl.*, angående biståndet till Nordvietnam,

nr 661, av herr *Ahlmark m. fl.*, angående utnyttjande av AB Atomenergis forskningsreaktor i Stockholm,

nr 662, av herr *Almgren m. fl.*, om förläggande av socionomutbildning till Jönköping,

nr 663, av herr *Bergman m. fl.*, om ökad utbildning av dietetiker,

nr 664, av herr *Bergqvist m. fl.*, om ökad internationell orientering i den eftergymnasiala utbildningen,

nr 665, av herr *Carlshamre m. fl.*, angående socionomutbildningen,

nr 666, av herr *Dahlgren m. fl.*, angående förutsättningarna för övergång till skola av typ B 2,

nr 667, av herr *Eliasson i Sundborn m. fl.*, om studiestöd till döva vid genomgång av folkhögskolekurs m. m.,

nr 668, av herrar *Elmstedt och Källstad*, angående arbetsmiljön i skolan,

nr 669, av herr *Eriksson i Arvika m. fl.*, om forskarutbildning i historia vid universitetsfilialen i Karlstad,

nr 670, av fru *Eriksson i Stockholm m. fl.*, om inrättande av en professur i perifer kärllkirurgi,

nr 671, av fru *Eriksson i Stockholm m. fl.*, om läkarutbildning för sjuksköterskor,

nr 672, av herr förste vice talmannen *von Friesen*, angående professurerna i oral kirurgi,

nr 673, av herrar *Gadd och Skoglund*, om inrättande av en professur i fasta jordens fysik,

nr 674, av herr *Gustafsson i Uddevala m. fl.*, om statsbidrag till Restenäs-skolan,

nr 675, av herr *Gustafsson i Stenkyrka m. fl.*, om upprättande av en marinbiologisk fältstation på Gotland,

nr 676, av herr *Gustavsson i Alvesta*, om inrättande av tjänster för kuratorer och psykologer vid folkhögskolor,

nr 677, av herr *Hellström m. fl.*, angående läromedel inom vuxenutbildningen,

nr 678, av fru *Hjelm-Wallén m. fl.*, angående läroplanen för mellanskolan,

nr 679, av herr *Holmberg m. fl.*, angående grundskolans målsättning, m. m.,

nr 680, av herr *Hovhammar m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare m. m.,

nr 681, av herr *Hylltander*, om försöksverksamhet med samlad vuxenut-

bildning i Skaraborgs län,

nr 682, av herr *Johansson i Ljungby m. fl.*, om statsbidrag till Emigrantinstitutet,

nr 683, av herrar *Johansson i Skärstad och Mattsson*, om ökade resurser för elevvård m. m.,

nr 684, av herr *Johansson i Trollhättan m. fl.*, om inrättande av en professur i historia, särskilt de svenska folkrorelsernas historia,

nr 685, av fru *Jonäng*, om ändring av bestämmelserna om tillträde till högre utbildning,

nr 686, av fru *Jonäng* och herr *Elmstedt*, angående forskningen om hjärt- och kärlsjukdomar,

nr 687, av fru *Jonäng* och herr *Eriksson i Bäckmora*, om förläggande till Hälsingland av en filial till teknisk högskola,

nr 688, av fru *Jonäng m. fl.*, om obligatorisk undervisning i samhällskunskap i mellanskolan, m. m.,

nr 689, av herr *Jönsson i Arlöv*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande,

nr 690, av herr *Jönsson i Ingemarsgården m. fl.*, om försöksverksamhet inom vuxenutbildningen för jordbrukare m. fl.,

nr 691, av fru *Kristensson*, om inrättande av ytterligare forskartjänster inom narkomanvården,

nr 692, av fru *Kristensson* och herr *Björkman*, om statsbidrag till kurslitteratur för studiekurs i museiteknik,

nr 693, av herrar *Källstad och Mattsson*, om obligatorisk förskola,

nr 694, av herrar *Källstad och Westberg* i Ljusdal, om utbildning i medicinsk teknik,

nr 695, av herr *Källstad m. fl.*, angående forskningspolitiken,

nr 696, av herr *Källstad m. fl.*, angående forskarutbildningen,

nr 697, av fru *Lewén-Eliasson* och fru *Hjelm-Wallén*, angående skolmiljön,

nr 698, av fru *Lindberg m. fl.*, om inrättande av huvudlärartjänster vid specialskola,

nr 699, av fröken *Ljungberg m. fl.*, om inrättande vid Lunds universitet av en personlig forskartjänst i oral diagnostik för docenten I. Brynolf,

nr 700, av herr *Lothigius*, om uppförande av transportteknik m. fl. ämnen i läroplanen för mellanskolan, m. m.,

nr 701, av herr *Lothigius m. fl.*, om statsbidrag till Grännaskolan,

nr 702, av herrar *Mattsson* och *Källstad*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hälso- och sjukvård för studerande,

nr 703, av herr *Mattsson m. fl.*, om obligatorisk information i grundskolan om de handikappades problem,

nr 704, av herr *Mattsson m. fl.*, om ökade möjligheter till befrielse från det nionde skolåret,

nr 705, av herr *Mattsson m. fl.*, angående den praktiska yrkesorienteringen i grundskolan,

nr 706, av herr *Mellqvist m. fl.*, angående en högre teknisk utbildning i Norrland,

nr 707, av fru *Mogård m. fl.*, om kostnadsfri undervisning för vuxna med läs- och skrivsvårigheter,

nr 708, av fru *Mogård m. fl.*, angående elevvården i skolorna,

nr 709, av fru *Mogård m. fl.*, angående inverkan av enheternas storlek på trivselsn m. m. i skolorna,

nr 710, av herr *Mundebo m. fl.*, angående socionomutbildningen,

nr 711, av fru *Nettelbrandt*, angående elevvården i skolorna,

nr 712, av fru *Nilsson*, angående skolungdomsutbytet,

nr 713, av fru *Nilsson*, om vidgad kostupplysning,

nr 714, av fru *Nilsson*, om benämning- en ungdomsskola på de gymnasiala skolformerna,

nr 715, av fru *Nilsson m. fl.*, om införande av familjekunskap som obligatoriskt ämne i mellanskolan,

nr 716, av fru *Nilsson m. fl.*, i anled-

ning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa föräldraorganisationer,

nr 717, av fru *Nilsson m. fl.*, om ökad skolutbildning för psykiskt handikappade barn,

nr 718, av herrar *Nilsson* i Agnäs och *Petersson* i Gäddvik, angående utbyggnaden av speciallärarutbildningen,

nr 719, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, angående utbyggnaden av den humanistiska forsknings- och utbildningsorganisationen vid universitetet i Umeå,

nr 720, av herr *Nordstrandh*, angående planering av lokaler för icke-laborativa institutioner vid universitet m. fl. läroanstalter,

nr 721, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om inrättande av en tjänst som universitetslektor i spanska vid Göteborgs universitet,

nr 722, av herrar *Ohlin* och *Källstad*, angående den postgymnasiala utbildningen,

nr 723, av herr *Olsson* i Mölndal *m. fl.*, angående körkortsutbildningen,

nr 724, av herr *Oskarson m. fl.*, angående disciplinen i skolorna,

nr 725, av herr *Petersson* i Gäddvik *m. fl.*, angående tidpunkten för avveckling av folkskoleseminariet i Haparanda,

nr 726, av herr *Stridsman m. fl.*, om vidareutbildning för elitidrottsmän,

nr 727, av fru *Sundberg m. fl.*, om obligatorisk förskola,

nr 728, av herr *Wennerfors* och fru *Mogård*, om ökad utbildning av skollärdare,

nr 729, av herr *Wennerfors m. fl.*, om anslag till simundervisning vid lärarhögskolorna,

nr 730, av herrar *Werner* och *Krönmark*, om fördelning av folkhögskolornas driftkostnader mellan olika landsfingsområden, m. m.,

nr 731, av herr *Westberg* i Ljusdal, om en långsiktig plan för fortbildning av lärare inom det allmänna skolväsendet,

nr 732, av herr *Zachrisson* och fru *Gradin*, om ökad manlig rekrytering till vårdirken,

nr 733, av herr *Akerlind*, om ökade möjligheter till befrielse från åttonde och nionde skolåret,

nr 734, av fröken *Åsbrink m. fl.*, om statsbidrag till lokaler för simundervisning,

nr 735, av herr *Ahlmark m. fl.*, om statsbidrag för ytterligare former av narkomanvård,

nr 736, av herr *Ahlmark m. fl.*, angående omfattningen av bostadsbyggandet med tillämpning av industriella metoder,

nr 737, av fru *Anér* och herr *Mundebö*, angående invandringspolitiken,

nr 738, av herr *Björk* i Påarp *m. fl.*, om vidgad rätt att erhålla bostadsförbättringslån,

nr 739, av herr *Blomkvist m. fl.*, om ändrade grunder för statsbidrag till klientersättning vid arbetsprövning,

nr 740, av herrar *Boo* och *Larsson* i Öskevik, om ändrade grunder för det statliga partistödets,

nr 741, av herr *Börjesson* i Glömminge *m. fl.*, angående bostadsbyggnadskvoten för Kalmar län,

nr 742, av herr *Carlshamre*, om inrättande av en tjänst som barnpsykolog vid socialstyrelsen,

nr 743, av fru *Dahl m. fl.*, om ändrade villkor för erhållande av bosättningslån,

nr 744, av fru *Dahl m. fl.*, angående bestridandet av kostnader för borttagande av tatuering,

nr 745, av herrar *Eriksson* i Arvika och *Jönsson* i Ingemarsgården, om överförande till landstingen av det regionala huvudmannaskapets för hemkonsulentverksamheten,

nr 746, av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*, angående lantmäteritaxan,

nr 747, av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*, angående skyldigheten att tillhandahålla lokaler för underrätterna,

nr 748, av fru *Eriksson* i Stockholm och herr *Lindkvist*, om hänförande av ultravioletta ljuslampor till fria tekniska hjälpmedel,

nr 749, av fru *Fränkel m. fl.*, om ökat stöd åt handikappade,

nr 750, av herrar *Fridolfsson* i Stockholm och *Oskarson*, om en upplysningskampanj angående alkoholbrukets risker,

nr 751, av herrar *Dahlgren* och *Börjesson* i Glömminge, om lokaliseringsstöd till Kalmar län, *m. m.*,

nr 752, av herr *Fridolfsson* i Rödeby *m. fl.*, om statsbidrag till kommun för anordnande av kommunal färdtjänst,

nr 753, av herr *Fälldin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Allmänna beredskapsarbeten *m. m.*,

nr 754, av herr *Fälldin m. fl.*, om utförande av vissa arbeten inom jordbruket såsom beredskapsarbeten,

nr 755, av herr *Fälldin m. fl.*, om ändrade regler för statligt omställningsbidrag,

nr 756, av herr *Gadd m. fl.*, angående bostadstillägg till personer som sammanlever under äktenskapsliknande förhållanden,

nr 757, av herrar *Glimnér* och *Polstam*, om utbyggnad av sjöpolisverksamheten,

nr 758, av herr *Grebäck m. fl.*, om en befolkningspolitisk riksplanering,

nr 759, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, om vissa beredskapsarbeten i tätort inom glesbygd,

nr 760, av herr *Gustafsson* i Stenkyrka *m. fl.*, om lokaliseringsstöd till turistanläggning utanför stödområde,

nr 761, av herr *Hansson* i Piteå *m. fl.*, om rätt för viss äldre arbetskraft att erhålla oreducerade omställningsbidrag,

nr 762, av herr *Hedin m. fl.*, om särskilt bidrag till handikappad för anskaffande av särskilt kostsamma hjälpmedel,

nr 763, av herrar *Hedlund* och *Gustafsson* i Göteborg, angående trafikövervakningen,

nr 764, av herr *Hedlund m. fl.*, om vidgad och fördjudad länsdemokrati,

nr 765, av herr *Hellström m. fl.*, angående den kommunala bostadsförmedlingen,

nr 766, av fru *Holmberg m. fl.*, om an-

visningar för den förebyggande barnavården,

nr 767, av herr *Hovhammar m. fl.*, angående företagareföreningarnas hantverks- och industrilån,

nr 768, av herr *Hyllander m. fl.*, angående invandrarnas integration i det svenska samhället,

nr 769, av herr *Häll m. fl.*, om bättre arbetarskydd och arbetsplatsmiljö inom gruvhanteringen,

nr 770, av herr *Johansson* i Ljungby *m. fl.*, om utjämning av boendekostnaderna,

nr 771, av herrar *Johansson* i Norrköping och *Franzén* i Motala, angående maximibeloppen för de räntefria stående förbättringslånen,

nr 772, av herr *Johansson* i Norrköping *m. fl.*, angående återbetalningen av förbättringslån,

nr 773, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Magnusson* i Nennesholm, angående näringshjälpen till handikappad,

nr 774, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, om en förbättrad prognosverksamhet till grund för ungdomens yrkesval,

nr 775, av herrar *Johnsson* i Blentarp och *Johansson* i Simrishamn, angående igångsättningstillstånd för fritidshus, m. m.,

nr 776, av fru *Jonäng*, om samlings- och hobbylägenheter i bostadsområden, m. m.,

nr 777, av fru *Jonäng m. fl.*, angående sjukhuslokaliseringen,

nr 778, av fru *Kristensson* och herr *Björkman*, om flyttningsbidrag till nyutexaminerad arbetssökande,

nr 779, av fru *Kristensson* och herr *Björkman*, om ökade resurser för prognosintitutets verksamhet,

nr 780, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, om upprustning av bostadshus för äldre arbetskraft i avfolkningsbygder,

nr 781, av fru *Lewén-Eliasson* och herr *Ericson* i Örebro, om inrättande av en befattning som socialattaché i Tokyo,

nr 782, av fru *Lewén-Eliasson m. fl.*, om vissa familjepolitiska åtgärder,

nr 783, av herr *Lindberg m. fl.*, om åtgärder för att underlätta anställning av äldre arbetskraft,

nr 784, av herr *Lindkvist m. fl.*, om ändring av bestämmelserna beträffande statligt bostadstillägg till barnfamiljer,

nr 785, av fröken *Ljungberg m. fl.*, om bibehållande av länsbrandinspektörsorganisationen,

nr 786, av herr *Löfgren m. fl.*, om statsbidrag till vissa statskommunala beredskapsarbeten,

nr 787, av herr *Löfgren m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningarna m. fl.: Administrationskostnader,

nr 788, av herr *Mattsson*, om ökade anslag till de utvecklingsstörda,

nr 789, av fru *Mogård*, om utvidgat prognosarbete beträffande bostadsproduktionen,

nr 790, av fru *Nilsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Efterutbildning av viss sjukvårdspersonal m. m.,

nr 791, av fru *Nilsson* och herr *Josefson* i Arrie, om statsbidrag för glasögon,

nr 792, av herr *Nilsson* i Kalmar *m. fl.*, om begränsning av rätten att uppföra flerfamiljshus,

nr 793, av herr *Nilsson* i Kristianstad *m. fl.*, om ett statligt företag för tillverkning av tekniska hjälpmedel för handikappade,

nr 794, av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.*, om statsbidrag till anskaffande av hörseltekniska hjälpmedel i samlingslokaler,

nr 795, av herrar *Nilsson* i Tvärålund och *Eriksson* i Bäckmora, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Särskilda stödåtgärder i glesbygder,

nr 796, av herr *Nilsson* i Tvärålund och fru *Nilsson*, om statsbidrag till handikappad för erforderlig ändring av motorfordon,

nr 797, av herr *Nilsson* i Tvärålund

m. fl., angående de arbetsmarknadspolitiska flyttningsbidragen,

nr 798, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om statligt stöd till företagareföreningar för förbättrad företagsrådgivning,

nr 799, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om förbättrad internationell yrkesvägledning *m. m.*,

nr 800, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, om bidrag av AMS-medel till samer,

nr 801, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Akerlind*, om höjning av grundbidragen vid utbildning genom arbetsmarknadsstyrelsen,

nr 802, av herr *Romanus m. fl.*, om statsbidrag till föreningen Adoptionscentrum,

nr 803, av herr *Romanus m. fl.*, angående statsbidraget till drift av barnstugor,

nr 804, av fru *Skantz m. fl.*, angående statsbidraget till kommunala bostadstillägg,

nr 805, av fru *Skantz m. fl.*, om vidgad rätt till invalidbostadsbidrag,

nr 806, av fru *Sundberg*, om åtgärder för att minska frekvensen av hjärtinfarkt,

nr 807, av herr *Sörenson m. fl.*, om statligt stöd till fritidslokaler i äldre hus,

nr 808, av herr *Sörenson m. fl.*, om förbättrad yrkesutbildning för frigivna,

nr 809, av herr *Tobé*, om ökad decentralisering till länsorgan av den statliga förvaltningen,

nr 810, av herr *Tobé m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Arbetsmedicinska institutet, *m. m.*,

nr 811, av herr *Wedén* och fru *Anér*, om statsbidrag till romersk-katolska *m. fl.* församlingar för kurativa insatser bland invandrare,

nr 812, av herr *Wennerfors m. fl.*, om förbättrad yrkesvägledning för akademiker,

nr 813, av herr *Zachrisson m. fl.*, om förstärkning av lekmannainslaget i medicinalväsendets ansvarsnämnd,

nr 814, av herrar *Asling* och *Stridsman*, om vägförbättringar i Norrland genom beredskapsarbeten,

nr 815, av herr *Blomkvist m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator,

nr 816, av herr *Carlshamre*, om rätt för riksdagen att tillsätta Radionämnden,

nr 817, av herr *Clarkson* och fru *Sundberg*, om åtgärder för att öka flygsäkerheten,

nr 818, av herr *Dockered*, angående inrikessjöfarten *m. m.*,

nr 819, av herrar *Eliasson* i Sundborn och *Boo*, angående vägbyggandet i Kopparbergs län,

nr 820, av herr *Eliasson* i Moholm *m. fl.*, angående ogräsbekämpningen på vägrenar,

nr 821, av herrar *Elmstedt* och *Larsson* i Borrby, om statsbidrag till hårdgörning av enskild väg,

nr 822, av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*, om snabbare utbyggnad av vägväsendet inom vissa regioner i lokaliseringspolitiskt syfte,

nr 823, av herrar *Glinné* och *Polstam*, om postutdelning alla vardagar i hela landet,

nr 824, av herr *Grebäck m. fl.*, om fria resor till fastlandet för den bofasta skärgårdsbefolkningen,

nr 825, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, om fraktlindringsbidrag för transporter till och från Gotland,

nr 826, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, angående statsbidraget till underhåll av enskilda vägar,

nr 827, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, om slopande av de statliga passagerar- och flygplatsavgifterna för Gotlandsflyget,

nr 828, av herr *Gustafsson* i Stenkyrka *m. fl.*, om en översyn av sjöräddningsväsendet,

nr 829, av herr *Hedlund m. fl.*, om anskaffande av ytterligare en statsisbrytare,

nr 830, av herr *Hedlund m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till de statliga vägarna,

nr 831, av herr *Hyltander*, angående vägförbindelserna till kärnsjukhuset i Skövde,

nr 832, av herr *Johansson* i Växjö *m. fl.*, angående inträdesavgiften för telefonabonnemang,

nr 833, av herrar *Jönsson* i Ingemarsgården och *Löfgren*, angående radio- och televisionsverksamhetens framtida organisation och finansiering,

nr 834, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.*, om byggande av ödebygdevägar i Jämtlands län,

nr 835, av herr *Lundberg*, angående trafikpolitiken,

nr 836, av herrar *Magnusson* i Borås och *Lothigius*, om minskning av anslagsramen för kapitalutgifter inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde,

nr 837, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om en utjämning av telefontaxorna,

nr 838, av herr *Nilsson* i Agnäs *m. fl.*, angående den statliga passageraravgiften för flygtrafiken Umeå—Vasa,

nr 839, av herr *Nordstrandh*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Ersättning för viss rundradioverksamhet,

nr 840, av herr *Oskarson m. fl.*, om nedsatt radio- och TV-licens för äldre personer och handikappade,

nr 841, av herr *Petersson* i Gäddvik, om fördjupning av farleden till Karlsborg,

nr 842, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, om en översyn av televerkets taxepolitik,

nr 843, av herr *Polstam m. fl.*, angående mitt- och kantmarkeringen av asfaltvägar,

nr 844, av herrar *Rask* och *Fridolfsson* i Rödeby, angående trafikpolitikens utformning,

nr 845, av fru *Ryding m. fl.*, om överförande till järnvägarna av tunga och långväga transporter,

nr 846, av herr *Sellgren m. fl.*, angående

ende samordningen av landsvägs- och järnvägstransporter,

nr 847, av herr *Stridsman m. fl.*, om utvidgning av studeranderabatten vid tåg- och bussresor,

nr 848, av fru *Sundberg m. fl.*, om åtgärder mot nedskräpning längs vägarna,

nr 849, av herrar *Sundman* och *Eliasson* i Sundborn, angående den framtida finansieringen av radio och television,

nr 850, av herr *Sörenson m. fl.*, angående statens järnvägars lönsamhet,

nr 851, av herr *Tobé m. fl.*, om inrättande av en utredningsbyrå inom trafiksäkerhetsverket,

nr 852, av herr *Wennerfors*, om en omorganisation av statens järnvägars resebyråverksamhet,

nr 853, av herr *Akerlind*, om fria resor för värnpliktiga på statens järnvägars tåg och bussar,

nr 854, av herr *Åsling*, angående planeringen av transporter och kommunikationer i Jämtlands län,

nr 855, av herr *Ahlmark*, om en internationell dokumentationscentral för varufakta,

nr 856, av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens institut för företagsutveckling: Bidrag till främjande av företagsutveckling *m. m.*,

nr 857, av herr *Björk* i Påarp *m. fl.*, angående företagsdemokratien,

nr 858, av herr *Björk* i Påarp *m. fl.*, om åtgärder för att stimulera till ökad användning av fruktdrycker,

nr 859, av herr *Boo m. fl.*, angående stödet till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet,

nr 860, av herr *Dahlgren*, angående stödet till dagspressen,

nr 861, av herr *Elmstedt m. fl.*, om ökat stöd till ungdomsledarutbildningen,

nr 862, av herr *Fagerlund*, om livränta åt Hilding Vilmer Jansson,

nr 863, av herr *Fridolfsson* i Stockholm *m. fl.*, om anslag till sanering av

fastigheter inom Staden mellan broarna,

nr 864, av herr förste vice talmanen *von Friesen m. fl.*, angående anslaget till Tessininstitutet, m. m.,

nr 865, av herrar *Fälldin* och *Åsling*, om anläggande av pipe-line från Trondheimsfjorden till Sundsvall,

nr 866, av herrar *Glimnér* och *Polstam*, angående beräkningen av statliga sammanträdesarvodet,

nr 867, av fru *Gradin* och herr *Grebbäck*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa museer och arkiv,

nr 868, av herr *Gustavsson* i Alvesta *m. fl.*, om ekonomisk gottgörelse åt fru Elin Johansson,

nr 869, av herr *Hansson* i Piteå *m. fl.*, om pension åt rektorn Adrian Wennström,

nr 870, av herr *Hansson* i Piteå *m. fl.*, om statsbidrag till Norrland Center,

nr 871, av herr *Jonsson* i Mora *m. fl.*, om en översyn av reglerna för hustru- och bostadstillägg, m. m.,

nr 872, av fru *Jonäng* och fru *Nilsson*, angående det statliga kulturstödet regionala fördelning,

nr 873, av fru *Jonäng m. fl.*, angående reglerna för vikariatslön,

nr 874, av herr *Lothigius*, om reparation av Sveriges ambassad i Tokyo,

nr 875, av herr *Löfgren m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Patent- och registreringsverket,

nr 876, av herr *Löfgren m. fl.*, om löpande statistiska undersökningar av konsumenternas inköpsplaner,

nr 877, av fru *Löfqvist m. fl.*, angående statsbidraget till Föreningen Fruktdrycker,

nr 878, av herrar *Magnusson* i Borås och *Björkman*, om avslag på Kungl. Maj:ts framställning om anslag till teckning av aktier i ett bolag för produktion och försäljning av sjukvårdsutrustning m. m.,

nr 879, av herrar *Magnusson* i Borås och *Lothigius*, angående kontrollen av

atomenergiverksamheten i Sverige, m. m.,

nr 880, av herrar *Mattsson* och *Sundman*, om höjt anslag till barnfilmkommittén,

nr 881, av fru *Nettelbrandt m. fl.*, om ökat stöd åt den inhemska turismen,

nr 882, av herrar *Nilsson* i Kristianstad och *Björk* i Påarp, om statsbidrag till handikapporganisationer för utgivande av tidningar och tidskrifter,

nr 883, av herr *Nilsson* i Tvärålund, om förläggande av ett kärnkraftverk till Norrland,

nr 884, av herrar *Nilsson* i Agnäs och *Petersson* i Gäddvik, angående turismen i Övre Norrland,

nr 885, av herr *Romanus*, om statsbidrag till Svenska Barnboksintitutet,

nr 886, av herr *Sterne m. fl.*, om höjning av anslaget till Sveriges orkesterföreningars riksförbund,

nr 887, av herr *Sundelin m. fl.*, angående det statliga stödet till eldistributionen på landsbygden,

nr 888, av herr *Sundman*, angående grundbidraget vid ersättning för framställning av talböcker, m. m.,

nr 889, av herr *Sundman*, om genomförande av standardboknummersystemet vid biblioteken,

nr 890, av herr *Sundman*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till folkbibliotek,

nr 891, av herr *Sundman*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till Bidrag till Svenska riksteatern och till Rikskonsertverksamhet,

nr 892, av herr *Sundman m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Ersättning åt författare m. fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek m. m.,

nr 893, av herr *Thylén m. fl.*, angående katastrofberedskapen mot störningar i eldistributionen,

nr 894, av herr *Wennerfors*, om rätt att anlita valfri resebyrå vid resa i statens tjänst,

nr 895, av herr *Wennerfors*, angående takmålningarna i Operakällaren,

nr 896, av herr *Westberg* i Ljusdal *m. fl.*, om anslag till riksantikvarieämbetet för publicering av fornlämningsregistret,

nr 897, av herr *Östrand m. fl.*, om lokalisering till Söderhamn av mynt- och medaljtillverkningen,

nr 898, av herr *Aldén m. fl.*, om en statlig upplysningskampanj angående alkoholmissbruket,

nr 899, av herr *Antonsson m. fl.*, om premiering vid beskattningen av sparande,

nr 900, av herr *Bergqvist m. fl.*, om slopande av friheten från arvs- och gåvokatt för privata stiftelser,

nr 901, av herr *Clarkson* och fru *Sundberg*, angående tullklareringen av flygplan,

nr 902, av herr *Elmstedt m. fl.*, om överensstämmande beskattningsregler för svenska och norska yrkesfiskare,

nr 903, av herrar *Eriksson* i Arvika och *Jönsson* i Ingemarsgården, om beräkningen av det beskattningsbara värdet av naturaförmån,

nr 904, av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*, om alkoholpolitiska åtgärder,

nr 905, av herr *Hedin m. fl.*, angående beskattningen av realisationsvinst vid avyttring av vissa jordbruksfastigheter,

nr 906, av herr *Hermansson m. fl.*, om översyn av lagen om tillsyn över stiftelser, m. m.,

nr 907, av herr *Holmberg m. fl.*, angående den planerade skattereformen,

nr 908, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, om skattemässig inkomstutjämnning för konstnärer,

nr 909, av herr *Jonasson m. fl.*, angående traktorbeskattningen,

nr 910, av fru *Jonäng*, om skyldighet för skattemyndighet att utan ansökan särbeskatta äkta makar,

nr 911, av fru *Jonäng*, om lagstadgad minimiålder för inköp av öl i detaljhandeln,

nr 912, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om förbättrad information om skattelagar och deklaration,

nr 913, av herr *Krönmark*, angående

tidpunkten för ansökan om jämkning av preliminär skatt,

nr 914, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, angående investeringsfondernas användning i miljöskyddande syfte,

nr 915, av herrar *Lothigius* och *Carls-hamre*, om vidgad rätt att vid beskattningen göra avdrag för utgivande av underhållsbidrag, m. m.,

nr 916, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, angående fastighetstaxering, m. m.,

nr 917, av fru *Nettelbrandt*, angående beskattningen av multinationella företag,

nr 918, av fru *Nilsson*, angående återbetalningen av överskjutande mervärdeskatt,

nr 919, av fru *Nilsson m. fl.*, om höjning av det extra avdraget för inkomst av kapital,

nr 920, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om skatt på utlandsresor,

nr 921, av herr *Nordstrandh*, om lika beskattning av ekonomiska föreningar och aktiebolag,

nr 922, av herr *Nyström m. fl.*, angående beskattningen av fritidshus,

nr 923, av herrar *Oskarson* och *Nilsson* i Bästekille, om uppskov med ikraftträdandet av de nya taxeringsvärdena å jordbruksfastighet,

nr 924, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, om sänkning av arbetsgivaravgiften i lokaliseringpolitiskt syfte,

nr 925, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, om förhöjt avdrag för resor till och från arbetsplats för skattskyldiga inom Norrlandslänen,

nr 926, av herr *Pettersson* i Lund *m. fl.*, om åtgärder mot skatteflykt av utländska företag i Sverige,

nr 927, av herr *Sterne m. fl.*, om slopande av pälsvaruskatten,

nr 928, av herr *Sterne m. fl.*, om befrielse i vissa fall från mervärdeskatt vid automatisk databehandling,

nr 929, av herr *Stridsman*, om undan- tag från mervärdeskatt för fiskekort,

nr 930, av herr *Sundelin m. fl.*, om

återbekommande av skatt vid tillfällig avregistrering av vissa motorfordon,

nr 931, av herr *Trana m. fl.*, om undantag från realisationsvinstbeskattningen för vissa jordbruksfastigheter,

nr 932, av herrar *Ullsten* och *Ahlmark*, om tullåttnader för färdigprodukter från u-länderna,

nr 933, av herr *Ullsten*, om information angående grunderna för utdebiteringen till kyrklig kommun,

nr 934, av herr *Wennerfors*, angående beskattningen av fritidshus,

nr 935, av herr *Wennerfors*, om avdrag vid taxeringen för erlagda försäkringspremier,

nr 936, av herr *Åkerlind*, om undantag från beskattning som naturaförmån av bränsle från egen fastighet,

nr 937, av herr *Åsling m. fl.*, om användande av investeringsfonderna i lokaliseringsfrämjande syfte,

nr 938, av herr *Antonsson m. fl.*, om åtgärder för att motverka maktkoncentration hos multinationella företag,

nr 939, av herr *Antonsson m. fl.*, angående familjeföretagens uppgifter och utvecklingsmöjligheter,

nr 940, av herr *Bergqvist m. fl.*, om ökad samhällsrepresentation i allmännyttiga stiftelser,

nr 941, av fru *Dahl* och fru *Gradin*, angående ledamotsantalet i riksdagens besvärsnämnd, m. m.,

nr 942, av fru *Dahl* och herr *Hellström*, angående tjänstebenämningen för riksdagens biträdande jurister,

nr 943, av herr *Dahlgren m. fl.*, om ett temporärt pris- och lönestopp,

nr 944, av herr *Eliasson* i Moholm *m. fl.*, angående Sveriges Investeringsbank AB,

nr 945, av herr *Eliasson* i Sundborn *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1969:171, med förslag till lag om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, m. m.,

nr 946, av herr *Eliasson* i Sundborn *m. fl.*, om ökad representation för riksdagen vid bolagsstämma i statsföretag,

nr 947, av herr *Franzén* i Motala

m. fl., angående val av huvudman i sparbank,

nr 948, av herr *Gustafsson* i Stenkyrka *m. fl.*, om vidgad återlänerätt från allmänna pensionsfonden,

nr 949, av herr *Gustavsson* i Alvesta *m. fl.*, om viss regional samordning av den statliga och den kommunala samhällsplaneringen,

nr 950, av herrar *Hedlund* och *Gustafson* i Göteborg, angående den ekonomiska politiken,

nr 951, av herr *Hedlund m. fl.*, om åtgärder för att fördjupa företagsdemokratien, m. m.,

nr 952, av herr *Hedlund m. fl.*, om ökad rationalisering inom den offentliga sektorn,

nr 953, av herr *Holmberg m. fl.*, om åtgärder för att fördjupa företagsdemokratien, m. m.,

nr 954, av herr *Hovhammar m. fl.*, angående rätten till återlån från allmänna pensionsfonden,

nr 955, av herrar *Johansson* i Växjö och *Josefson* i Arrie, om decentralisering av bebyggelsestrukturen, m. m.,

nr 956, av herrar *Larsson* i Umeå och *Sellgren*, om åtgärder för att öka användningen av ved som råvara,

nr 957, av herr *Löfgren m. fl.*, om ett värdefast statligt obligationslån,

nr 958, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om vissa restriktioner för licensgivning inom GATT och EFTA, m. m.,

nr 959, av fru *Nettelbrandt* och herr *Fälldin*, om ökad service åt riksdagens ledamöter,

nr 960, av fru *Nettelbrandt* och herr *Mundebo*, om ökad insyn i enskilda och statliga företag,

nr 961, av fru *Nettelbrandt* och herr *Wedén*, om andel för löntagarna i företagens långsiktiga sparande,

nr 962, av herr *Nilsson* i Kalmar *m. fl.*, om möjlighet för staten att övergångsvis överta driften av företag i konkurs,

nr 963, av herrar *Nilsson* i Agnäs och *Petersson* i Gäddvik, om en tioårig utvecklingsplan för lokaliseringstödet i Norrland,

nr 964, av herr *Nilsson* i Kalmar *m. fl.*, om införande av etablerings- och investeringskontroll,

nr 965, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Stridsman*, om regionalpolitiska insatser i Norrbotten,

nr 966, av fröken *Sandell*, angående sammansättningen av riksdagens förvaltningskontors styrelse, m. m.,

nr 967, av herr *Sundman*, om anslag för en dokumentärfilm om tvåkammarriksdagen,

nr 968, av herr *Svensson* i Eskilstuna *m. fl.*, om ökat inflytande i företagen för samhället och de anställda,

nr 969, av herr *Thylén*, om riksdagens medverkan vid planeringen av den framtida industrilokaliseringen,

nr 970, av herr *Akerlind*, angående konsekvenserna av den pågående näringslivslokaliseringen och befolkningsomflyttningen,

nr 971, av herr *Asling m. fl.*, angående kapitalmarknadens funktion och kreditpolitikens effekt på den regionala balansen,

nr 972, av herr *Asling m. fl.*, angående den regionalpolitiska målsättningen,

nr 973, av herr *Antonsson m. fl.*, om offentligt bidräde åt part i ärenden rörande administrativt frihetsberövande,

nr 974, av herr *Antonsson m. fl.*, om ökad muntlighet i förvaltningsförfarandet,

nr 975, av herr *Antonsson m. fl.*, om vidgad tillämpning av kontradiktoriskt förfarande i förvaltningsärenden, m. m.,

nr 976, av herr *Berndtsson m. fl.*, om förbud mot ljuddämpare på jaktgevär,

nr 977, av herr *Börjesson* i Falköping, om skyldighet för myndighet att motivera beslut,

nr 978, av herr *Elmstedt m. fl.*, om sänkning av myndighetsåldern, m. m.,

nr 979, av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*, om ersättning av statsmedel vid förlust genom stöld m. m.,

nr 980, av herrar *Glimné* och *Polstam*, angående ersättningen till vittne vid domstol,

nr 981, av herr *Gustafsson* i Uddevala *m. fl.*, om underlättande av inträde

i svenska kyrkan för evangelisk-lutherska invandrare,

nr 982, av herr *Gustavsson* i Alvesta *m. fl.*, angående formerna för internationella överenskommelsers införlivande med svensk rätt,

nr 983, av herr *Hedlund*, om ändrade straffbestämmelser inom försvaret,

nr 984, av herr *Hovhammar*, om skyldighet för kommun att ombesörja renhållning av gångbana,

nr 985, av fru *Lindberg m. fl.*, angående ersättningen av allmänna medel till vittnen m. fl.,

nr 986, av herr *Lothigius*, om värdesäkring av trafiklivräntor, m. m.,

nr 987, av herr *Löfgren m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1969:168, med förslag till mönsterskyddslag, m. m.,

nr 988, av fru *Nettelbrandt*, om ersättning av allmänna medel till god man i vissa fall,

nr 989, av herrar *Nilsson* i Lönsboda och *Berndtsson*, om en översyn av lagen om försäkringsavtal,

nr 990, av herr *Romanus*, om medborgarvittne vid polisförhör, m. m.,

nr 991, av herr *Ullsten*, angående avgivande av nöjdförklaring,

nr 992, av herrar *Ullsten* och *Strömberg*, angående påföljden för butiksnatterier,

nr 993, av herr *Andersson* i Knäred *m. fl.*, angående socialförsäkringsskyddet för företagare och fria yrkesutövare,

nr 994, av herr *Berndtsson m. fl.*, angående bostadsbidrag till värnpliktiga,

nr 995, av herr *Björkman m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till allmän arbetstidslag, m. m.,

nr 996, av herr *Björkman m. fl.*, om undantag för ambulering skrivbyrå från förbudet mot arbetsförmedling,

nr 997, av herrar *Boo* och *Eriksson* i Bäckmora, om pensionsrätt för hemmadöttrar med vårduppgifter,

nr 998, av herr *Carlshamre*, om en efter arbetstagarens ålder variabel semestertid,

nr 999, av fru *Dahl m. fl.*, om ersättning från sjukförsäkringen för borttagande av tatuering,

nr 1000, av herr *Ekvall m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till allmän arbetstidslag, m. m.,

nr 1001, av herr *Elmstedt m. fl.*, angående det studiesociala stödet,

nr 1002, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*, om åtgärder för att förhindra yrkesskador,

nr 1003, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*, om rätt för studerande diabetiker till frivillig allmän försäkring,

nr 1004, av herr *Fagerlund m. fl.*, om behörighet för anställd att vara ledamot av försäkringskassas styrelse,

nr 1005, av fru *Fränkel m. fl.*, om ökat stöd åt handikappade,

nr 1006, av herr *Fridolfsson* i Stockholm, om upphävande av maximigränsen i kollektivavtalslagen för arbetstagers skadeståndsskyldighet,

nr 1007, av herr *Fridolfsson* i Stockholm *m. fl.*, om rätt för kommun att föra talan mot föräldrar om återvinning av ekonomiskt bidrag till barn,

nr 1008, av herr *Gadd m. fl.*, om rätt till ersättning från försäkringskassa för behandling genom psykolog,

nr 1009, av herr *Hansson* i Piteå *m. fl.*, om rätt för ägare till hyresfastighet att i vissa fall räkna del av hyra som pensionsgrundande inkomst,

nr 1010, av herr *Hedlund m. fl.*, om en garanterad minimiinkomst,

nr 1011, av herr *Hermansson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till allmän arbetstidslag, m. m.,

nr 1012, av herrar *Hylltander* och *Enskog*, angående reduktionen av de kommunala bostadstilläggen vid extrainkomst utöver folkpension,

nr 1013, av herr *Johansson* i Simrishamn *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till allmän arbetstidslag, m. m.,

nr 1014, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, angående hemmafruarnas trygghetsfrågor,

nr 1015, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, om förkortning av arbetstiden vid kontinuerlig drift,

nr 1016, av herrar *Johnsson* i Blentarp och *Jönsson* i Arlöv, om studie-socialt stöd till ungdom i yrkesutbildning,

nr 1017, av herrar *Jonasson* och *Polstam*, om varudeklaration på tobaksvaror, m. m.,

nr 1018, av herr *Jonsson* i Mora *m. fl.*, om ersättning för resekostnader i samband med sjukgymnastisk behandling,

nr 1019, av fru *Jonäng*, om information angående växters giftighet,

nr 1020, av fru *Kristensson m. fl.*, om lika benämning i lag för arbetare och tjänstemän,

nr 1021, av herr *Lindkvist m. fl.*, om sänkning av den allmänna pensionsåldern,

nr 1022, av fru *Mogård m. fl.*, om höjning av åldersgränsen för bidragsförskott,

nr 1023, av fru *Mogård m. fl.*, angående försäljningen av giftiga växter,

nr 1024, av herrar *Mundebo* och *Romanus*, om underlättande av sjukgymnastisk behandling i hemmen,

nr 1025, av fru *Nettelbrandt m. fl.*, om rätt till en längre sammanhängande ledighet från arbete,

nr 1026, av fru *Nilsson* och herr *Gustavsson* i Alvesta, om frivillig tilläggs-sjukpenning vid barnsbörd, m. m.,

nr 1027, av fru *Nilsson* och herr *Johansson* i Skärstad, om försöksverksamhet med vård i hemmet av ungdomsvårdsskoleelev,

nr 1028, av herr *Nilsson* i Kalmar *m. fl.*, angående beräkningen av pensionsgrundande inkomst,

nr 1029, av herr *Nilsson* i Kristianstad *m. fl.*, om införande av en särskild rehabiliteringsförsäkring,

nr 1030, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om hemresetillägg till vissa studerande,

nr 1031, av herrar *Olsson* i Timrå och *Wiklund* i Härnösand, om förbättrat skydd mot yrkesskada genom förgiftning,

nr 1032, av herr *Persson* i Heden *m. fl.*, om lagstadgad skyldighet för företaget att varsla om driftinskränkning eller företagsnedläggning,

nr 1033, av herrar *Polstam* och *Glimnér*, angående omhändertagandet av mentalsjuka personer,

nr 1034, av herr *Romanus m. fl.*, angående reglerna för tilläggsjukpenning vid havandeskap,

nr 1035, av fru *Skantz m. fl.*, om kommunalt bostadstillägg vid retroaktiv hyreshöjning,

nr 1036, av herrar *Stridsman* och *Magnusson* i Nennesholm, angående tillämpningen av arbetarskyddslagen på personaltransporter,

nr 1037, av herr *Westberg* i Ljusdal, angående rätten att tillgodoräkna enstaka arbetsdagar vid beräkning av semester,

nr 1038, av herrar *Westberg* i Ljusdal och *Rask*, om vidgade möjligheter till studielån enligt studiehjälpsreglementet,

nr 1039, av herrar *Westberg* i Ljusdal och *Sellgren*, om sänkning av åldersgränsen för erhållande av hustrutillägg,

nr 1040, av herr *Åkerlind*, om översyn av lagen om förenings- och förhandlingsrätt,

nr 1041, av herrar *Björk* i Påarp och *Magnusson* i Nennesholm, angående rätten att driva tillfällig handel med livsmedel och blommor,

nr 1042, av herr *Eriksson* i Arvika, om avslag på Kungl. Maj:ts förslag om automatisk databehandling inom inskrivningsväsendet,

nr 1043, av herr *Eriksson* i Arvika, om obligatorisk reflexanordning för gående,

nr 1044, av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1969:128, med förslag till fastighetsbildningslag,

nr 1045, av herr *Fridolfsson* i Stockholm *m. fl.*, om upphävande av affärstidslagen,

nr 1046, av herr *Franzén* i Motala *m. fl.*, om en översyn av reglerna för

kommuns skyldighet att ersätta strömfallsägare för förlorad fallhöjd vid ytvattentäkt,

nr 1047, av herrar *Fälldin* och *Asling*, angående lokaliseringen av en central dataanläggning för fastighets- och inskrivningsregister,

nr 1048, av herrar *Gadd* och *Östrand*, om rätt för kommunerna att hindra olämplig markexploatering,

nr 1049, av herr *Hedin m. fl.*, om ett förenklat förfarande i vissa vattenmål,

nr 1050, av herr *Hedlund m. fl.*, angående införande av ADB-system inom inskrivningsväsendet,

nr 1051, av herr *Hedlund m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1969:128, med förslag till fastighetsbildningslag,

nr 1052, av herr *Heningsson m. fl.*, angående belysningsutrustningen på motorfordon,

nr 1053, av fru *Jonäng*, om deklaration av tvättmedels fosfathalt,

nr 1054, av fru *Lindberg m. fl.*, angående uthyrning av bostadsrättslägenhet i andra hand,

nr 1055, av herrar *Lothigius* och *Oskarson*, om en översyn av lagstiftningen om utländsk medborgares rätt till fiske i svenskt vatten,

nr 1056, av herr *Nilsson* i Bästekille, angående visst försöksfiske i Blekinge län,

nr 1057, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Oskarson*, om vissa åtgärder för att skydda ålbeståndet,

nr 1058, av herr *Nilsson* i Kristianstad *m. fl.*, om arbetslokalers anpassning för handikappade,

nr 1059, av herr *Nilsson* i Lönsboda, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1969:128, med förslag till fastighetsbildningslag,

nr 1060, av herr *Nilsson* i Lönsboda, om effektivare skydd för fridlysta djur,

nr 1061, av herr *Nilsson* i Östersund *m. fl.*, om lagstadgat skydd för landskapsbilden vid skogsavverkning,

nr 1062, av herr *Pettersson* i Lund *m. fl.*, om skärpt ansvar för researran-

gör gentemot deltagare i sällskapsresa till utlandet,

nr 1063, av herrar *Polstam* och *Glimner*, om rätt att avlägga prov för körkort med automatväxlad bil,

nr 1064, av herr *Rask* och fru *Eckroth*, om ett skogsfritt område längs allmän väg,

nr 1065, av fru *Thunvall* och fru *Nilsson*, om obligatorisk reflexanordning för gående,

nr 1066, av fru *Thunvall m. fl.*, angående maximilängden för motorfordon,

nr 1067, av herr *Thylén*, angående reglerna för trafik med fritidsbåtar,

nr 1068, av herr *Thylén m. fl.*, om obligatorisk varningsanordning på bac-kande lastbil,

nr 1069, av herr *Tobé*, om sakägares rätt till ersättning för kostnad i fastighetsbildningsärendet,

nr 1070, av herr *Tobé m. fl.*, om åtgärder mot vattenförorening från fartyg,

nr 1071, av herr *Tobé m. fl.*, om möjlighet att delegera beslut enligt naturvårdslagen till kommunalt organ,

nr 1072, av herr *Ullsten*, om tidsbe-gränsning av körkort,

nr 1073, av herr *Aldén m. fl.*, om en regional plan för användning av landets grustillgångar,

nr 1074, av herr *Björk* i Påarp, om ändrade regler beträffande statliga markförvärv för naturvårdsändamål,

nr 1075, av herr *Björk* i Påarp *m. fl.*, om statsbidrag till Svenska Grönsaksfrämjandet,

nr 1076, av herr *Boo m. fl.*, om utbyggnad av skogshögskolans avdelning i Garpenberg,

nr 1077, av herr *Carlshamre*, om visst stöd åt det svenska räkfisket,

nr 1078, av herrar *Eliasson* i Moholm och *Hedin*, om inrättande av en tjänst som biträdande professor i jordbearbetning vid lantbrukshögskolan,

nr 1079, av herrar *Elmstedt* och *Larsson* i Öskevik, om utbyggnad av den resistensbiologiska forskningen,

nr 1080, av herr *Eriksson* i Arvika

m. fl., angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område,

nr 1081, av herr *Grebäck m. fl.*, angående den kommunala miljövården,

nr 1082, av herr *Grebäck m. fl.*, om inrättande av en tjänst som statskonsulent vid lantbrukshögskolan.

nr 1083, av herr *Hansson* i Skegrie, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens jordbruksnämnds delfond: Lagring av jordbruksprodukter för beredskapsändamål,

nr 1084, av herr *Hedin m. fl.*, om statligt stöd till försäkring av fiskebåtar och fiskeredskap,

nr 1085, av herr *Hedlund m. fl.*, angående kompetensförhållandena inom den kommunala miljövården,

nr 1086, av herrar *Jonasson* och *Doc-kered*, angående den jordbrukspolitiska målsättningen,

nr 1087, av herr *Larsson* i Borrby *m. fl.*, angående lokaliseringen av veterinärhögskolan,

nr 1088, av herr *Larsson* i Borrby *m. fl.*, om en konferens mellan Östersjöstaterna angående föreningen av Östersjön,

nr 1089, av herr *Larsson* i Borrby *m. fl.*, angående bestämmelserna om statsbidrag till avloppsreningsverk,

nr 1090, av herr *Larsson* i Borrby *m. fl.*, angående kostnadsfördelningen inom miljövården,

nr 1091, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, om ökat stöd åt jordbruket i Norrland,

nr 1092, av herr *Lothigius m. fl.*, angående anslagen till forskning och försöksverksamhet inom jordbruket,

nr 1093, av fru *Nilsson m. fl.*, angående stödet till trädgårdsnäringen,

nr 1094, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Oskarson*, om ökat anslag till förbättring av laxbeståndet i Mörrumsån,

nr 1095, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Akerlind*, om vissa åtgärder för att öka beståndet av havsöring,

nr 1096, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Oskarson*, om höjning av minimipriserna på fisk,

nr 1097, av herrar *Rimås* och *Eriks-*

son i Arvika, om en översyn av skörde-skadeförsäkringen,

nr 1098, av herr *Sterne m. fl.*, angående naturvårdsskyddet för Taberg,

nr 1099, av fru *Sundberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till viss praktiskt vetenskaplig växtförädling,

nr 1100, av fru *Sundberg* och herr *Krönmark*, angående fördelningen av kostnaderna i anledning av miljöskador,

nr 1101, av herr *Sundman*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens veterinärmedicinska anstalt,

nr 1102, av herrar *Wachtmeister* och *Hedin*, om förenkling och förbilligande av frökontrollen,

nr 1103, av herr *Wennerfors*, om åtgärder för att främja båtsporten,

nr 1104, av herrar *Wiklund* i Härnösand och *Olsson* i Timrå, om åtgärder för bättre utnyttjande av skogsbilvägnätet,

nr 1105, av herr *Wikner m. fl.*, om anslag ur jaktvårdsfonden till Jägarnas riksförbund—Landsbygdens jägare,

nr 1106, av herrar *Åkerlind* och *Oskarson*, om utredning angående behovet av naturvårdsområden, m. m.,

nr 1107, av herr *Ahmark*, om kartläggning av mångsyssleriet inom politiken,

nr 1108, av herr *Brandt m. fl.*, om skyldighet för bilägare att svara för sjukvårdskostnader i anledning av trafikolyckor,

nr 1109, av fru *Ekroth m. fl.*, om förebyggande hälsovård,

nr 1110, av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*, om en ekonomisk värdering av hemarbete,

nr 1111, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*, om en kartläggning genom kommunerna av åldringarnas förhållanden, m. m.,

nr 1112, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*, om en översyn av stavningsreglerna,

nr 1113, av herr *Gadd m. fl.*, angående politiska opinionsundersökningar,

nr 1114, av herrar *Glimnér* och *Polstam*, om statligt stöd till hembygdsföreningar för miljövårdsinsatser,

nr 1115, av herr *Grebäck m. fl.*, om åtgärder för att stärka allmänhetens insyn i och inflytande över samhällsplaneringen,

nr 1116, av herr *Gustavsson* i Alvesta, om begränsning av våldsinslagen i televisionsprogram,

nr 1117, av herrar *Gustavsson* i Alvesta och *Polstam*, om åtgärder för att stimulera den socialmedicinska forskningen,

nr 1118, av herr *Gustavsson* i Nässjö *m. fl.*, om åtgärder för att genom ideella organisationer stödja visning av kvalitetsfilm,

nr 1119, av herr *Hagnell m. fl.*, om jämlighet mellan arbetare och tjänstemän, m. m.

nr 1120, av herr *Hedin m. fl.*, angående toaletter på järnvägsvagnar och långfärdsbussar,

nr 1121, av fru *Hjelm-Wallén* och fru *Gradin*, om en utredning angående barnfilm,

nr 1122, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Josefson* i Arrie, angående ungdomsbrottsligheten,

nr 1123, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, om massmedias inverkan på barns fostran i hemmet,

nr 1124, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Boo*, om åtgärder för att stimulera till gåvor för religiösa m. fl. ändamål,

nr 1125, av fru *Jonäng*, angående likheten inför lagen,

nr 1126, av fru *Jonäng*, om en utredning angående de hemarbetandes situation,

nr 1127, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om en allmän inventering av arbetsplatsmiljön, m. m.,

nr 1128, av herrar *Krönmark* och *Oskarson*, om en utredning angående landsbygdshusmödrarnas situation,

nr 1129, av herr *Larsson* i Borrby *m. fl.*, angående redovisningen av den ekonomiska utvecklingen,

nr 1130, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*,

om anläggande av en rekreationsort i Vindelådalen,

nr 1131, av herr *Lothigius*, om inrättande av en frivillig samhällelig servicetjänst,

nr 1132, av herr *Lothigius*, om en utredning angående de äldres situation,

nr 1133, av herr *Lothigius m. fl.*, om åtgärder för att hindra utrotning av vissa djurarter,

nr 1134, av herrar *Lothigius* och *Björkman*, om åtgärder för att rädda gamla kulturmiljöer och stadspartier,

nr 1135, av fru *Mogård* och fru *Kristensson*, angående påföljden vid underlåtenhet att betala elavgift,

nr 1136, av fru *Nilsson* och herr *Gustavsson* i Alvesta, om åtgärder för att öka tillgången på deltidsarbete, m. m.,

nr 1137, av fru *Nilsson* och herr *Johansson* i Växjö, angående uppsamling, destruktion och återvinning av industri- och hushållsavfall, m. m.,

nr 1138, av fru *Nilsson m. fl.*, om ett system för att motverka skadeverkningarna av viss reklam,

nr 1139, av herr *Nilsson* i Tvärålund, om åtgärder mot trafikolyckor förorsakade av renar,

nr 1140, av herr *Oskarson*, om förbud mot nyttillverkning och försäljning av icke gångbara svenska mynt,

nr 1141, av herr *Oskarson m. fl.*, angående den kristna etikens roll i uppfostran,

nr 1142, av herrar *Rimås* och *Eriks-son* i Arvika, angående grunderna för utdelning av utmärkelsen »För nit och redlighet i rikets tjänst»,

nr 1143, av herr *Ringaby*, angående den fysiska riksplaneringen,

nr 1144, av herrar *Romanus* och *Ahlmark*, om lagstiftning mot könsdiskriminering på arbetsmarknaden,

nr 1145, av fru *Sundberg*, om försök

med Hibitan i den profylaktiska tandvården,

nr 1146, av herr *Svensson* i Kungälv *m. fl.*, om ekonomiskt stöd åt de fria kristna samfundet och invandrarkyrkorna,

nr 1147, av herr *Tobé m. fl.*, om slutna toalettsystem på statens järnvägars tåg,

nr 1148, av herr *Ullsten*, om stöd till ungdomsorganisationernas tidskrifter och internationella kontaktverksamhet,

nr 1149, av herr *Wennerfors*, om en samordnad skärgårdspolitik i Stockholms skärgård,

nr 1150, av fröken *Wetterström* och fröken *Ljungberg*, angående anställning av handikappad i statlig verksamhet,

nr 1151, av herr *Zachrisson m. fl.*, om stöd åt de fria och frivilliga organisationernas informationsverksamhet, samt

nr 1152, av herr *Zachrisson* och fru *Gradin*, om åtgärder för att öka den manliga rekryteringen till vårdyrkena.

Dessa motioner bordlades.

§ 4

Meddelande om enkel fråga

Meddelades, att herr talmannen tillställts en enkel fråga av herr *Zetterström* (s) till herr statsrådet och chefen för industridepartementet angående principerna för val av förläggningssort för atomkraftstation.

§ 5

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 19.53.

In fidem

Sune K. Johansson